

Trūksta Darbininkų.
Komunistai Ministeriai.
Garsusis Sakhalinas.
Turtinas Tai Kraštas.
Karlsbado Maudynės.
Rašo D. M. SOLOMSKAS

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$7.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 251

★ ★ ★

Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Lapkričio (Nov.) 6, 1946

★ ★ ★

Metai XXXVI.

Dienraščio XXVIII.

Tūla turėjų spauda daug prirašė, būk Tarybų Sąjunga laiko didelę armiją, nes bijo kareivius paleisti. Tie "gudruoliai" filosofavo, būk tas išauktų Sovietų Sąjungoje nedarbą — milijonai būtų bedarbių.

Žinoma, tai nesveikas protavimas arba sužinūs išmis-las. Visi blaiviai mąstą žmo-nės žino, kad tarybinėj tvar-kaj negali būti bedarbių. Kaip tik priešingai, ten labai sto-kuoja darbo jėgų. Daugiau yra darbininkų, greičiau at-steigia karo sugriautus fabri-kus ir išbudoja naujus.

Mr. Drew Middleton, New York Times korespondentas, kuris yra Sovietų Sąjungoje, rašo, kad didžiausia kliūtis Sovietų Sąjungoj atremontavi-mui fabriky, dirbtuvių ir nau-jų statyboj, tai stoka darbi-ninkų.

Jis rašo, kad Tarybų Są-jungoj visi fabriky ir dirbtu-vių vedėjai skundžiasi, kad stoka lavintų ir nelavintų ran-ky. Jis rašo, kad parlamento nutarimas paleisti apie 200,-000 vyrų iš armijos nuddžiugi-no tuos vedėjus, kad jie kiek padės užkimšti tą spragą.

Pirmu kartu Amerikoj ko-munistai užėmė ministerių vietas, tai Čilės respublikoj. Laikė pereitų prezidento ir ki-tų valdininkų rinkimų Čilės Komunistų Partija veikė iš-vien su kitomis pažangiomis partijomis. Prezidentu likosi išrinktas Gabriel G. Videla. Jis tarpe kitų 11-kos ministe-rių paskyrė tris komunistus užimti ministerių vietas.

Čilės respublika užima 296,-717 ketvirtainės mylias ir turi 5,500,000 gyventojų. Jos teri-torija tesiasi Ramiojo Vande-nyno pakraščiu išilgai Argenti-na ir Bolivija ir sudaro 2,-620 mylių ilgio, o plotis yra tik apie 100 mylių. Ji turi puik-ius vandenyno pakraščius ir daugybę prieplaukų.

Laikė carizmo režimo Rusi-joj, Sakhalino sala buvo vie-ta tik didžiausių prasikaltė-lių ištremimui. 1905 metais caras pralošė karą su Japoni-ja ir pietinę dalį Sakhalino atidavė Japonijai, 1945 me-tais Sovietai atsiėmė tą plotą nuo Japonijos.

Sakhalino sala yra neplati, bet ilga. Ji užima 13,950 ketvirtainių mylių, tai dau-giau, kaip pusė Lietuvos. Bet buvo retai apgyventa.

Turtinas tai kraštas, 75 nuoš. jo dengia puikūs miškai, pilni žvėrelių ir paukščių. Jū-rų bangos, plaudamos pakran-tes, atidengė tiesiai paviršiu-jų puikų anglį. Yra geležies rū-dos. Jau daug metų kaip So-vietai traukia šiauriniame Sa-khaline žibala. Aplinkui jū-ros turtingos žuvimis. Oras tinkamas ir puiki vieta žmo-gui gyventi. Tarybų jaunimas masiniai važiuoja į Sakhaliną apsigyvenimui. Vien per kelis pastaruosius mėnesius išvyko ten 18,000 žmonių gyventi.

North American Newspa-pers Alliance žinių agentūra praneša, kad Karlsbado svei-katai pataisytį vandenys ir puikiuose palociuose maudosi ir gyvena Sovietų kareiviai. Karlsbad, tai istoriniai gar-si vieta Austrijoj, kur būdavo tik karaliai ir jų giminės mau-dydavosi ir gyvendavo. Na, o dabar maudosi paprastų "mu-žikų" vaikai! Ar tai "ne bai-sus" tų bolševikų "prasikalti-mas?"

(Tąsa 5-tam pusl.)

WALLACE ŽADA KOVOT DĖLEI DEMOKRATINĖS UŽSIENIO POLITIKOS

Smerkia Republikonų Įbruktą Karinę Politiką prieš Rusiją

New York. — Henry Wal-lace, buvęs Jungtinių Vals-tijų vice-prezidentas ir pre-kybos sekretorius, smerkė šios šalies kietumo politiką prieš Sovietų Sąjungą. Ji-sai sakė, jog republikonų vadas senatorius Vanden-bergas dabar diktuoja Ame-rikai karinę politiką prieš Rusiją.

Kal bėdamas susirinki-muose demokratų - darbie-čių ir nepriklausomųjų pro-fesionalų pirm pat rinkimų,

Wallace tvirtino, jog repub-likonai dabar po "savo nykščio veto" laiko demo-kratas kas liečia užsieninę politiką. Jis pasižadėjo tuoj po rinkimų dėti visas pas-tangas, kad demokratų par-tija atmetų "falšyva" dvi-partijinę užsieninę politiką, o vykdytų demokratinę po-litiką dėl taikos ir gero-vės."

Wallace siūlė ne karinį, bet draugišką ūkinį lenky-niavimą tarp Amerikos ir Rusijos.

Sen. Pepper Prižada Paramą Socialiams Įstatymams

New York. — Pažangus de-mokratas senatorius Claude Pepper pareiškė, jog kai susirinks senatas po naujų metų, tai bus sudary-tas bendras komitetas šito-kiems reikalams: pagerinti socialę apdraudą; nustatyti būtinai mokėtiną darbinin-kams valandinę algą ir me-

tinę algą; svarstyti pasiū-lymus dēlei įstatymų visuo-menės sveikatai palaikyti ir gyvenamiems butams staty-ti. Sen. Pepper, kalbėda-mas priešrinkiminiame mi-tinge, sakė, jog tas komite-tas remis šią įstatymų pro-gramą.

INDENAI IŠŽUDĖ 5,018 VIENI KITŲ PER 4 MĖNESIUS

London. — Užsieninė An-glijos ministerija raportavo seimui, jog Indijos maho-metonai ir indusai per riau-šes nuo liepos pradžios iki spalio mėnesio pabaigos iš-žudė 5,018 vieni kitų ir su-žeidė 13,320, daugiausia Kalkuttos ir Bombay did-miesčiuose. Riaušės vis dar kartojasi.

VAKARUOSE PRISNIGTA 26 COLIAI SNIEGO

Denver, Colorado. — Čia prisnigo 26 colius. Sniegai sustabdė auto-busus, "su-klampino" tūkstančius au-tomobilų ir privertė mo-kyklas užsidaryti. Per snie-go audrą žuvė 7 žmonės.

Canton, Ohio, apylinkėje ir New Mexicoj prisnigta iki 27 colių.

Filipinų Sostinės Majoras Grūmoja Triuškind Streiką

Manila. — Filipinų sosti-nės Manilos majoras Val-riano Fugoso pagrūmojo jė-ga sutriuškint 3,500 miesto darbininkų streiką ir visus juos išmest iš darbo, jeigu jie per 24 valandas nesu-grijs dirbti. (Majoras yra fašistinio prezidento Roxas draugas.)

New York. — Jau šiek tiek daugiau cukraus pasi-rodė krautuose.

Balsavę 35 Milionai Piliiečių

Ne oficialiai skaičiuoja-ma, jog antradienio rinki-muose balsavę iki 35 milio-nų piliiečių. Buvo renkama Jungtinių Valstijų kongres-manai ir trečdalis senato-rių, 33 gubernatoriai ir įvairūs kiti valstijiniai bei vietiniai pareigūnai. Repub-likonai iš anksto gyrėsi, kad laimėsia.

Einant Laisvei į presą, dar trūksta žinių apie rin-kimų pasėkas.

JUNGTINIŲ VALSTIJŲ PREKYBOS SUTARTIS SU ČINĖJA

Nanking. — Jungtinių Valstijų atstovai lapkr. 4 pasirašė penkių metų sutar-tį su Činija dėl "draugiš-kumo, prekybos ir laivininkystės." Sutartis sako, jog Činija turės tokias pat teises Amerikoj, kaip Ame-rika Činijoj. Amerikonai galės įgyt, statyti ir sam-dyt trobesius Činijoj, bet žemės negalės pirkti, o tik-tai samdyti.

(Činų komunistų vadai peikė tą sutartį; sakė, jog Činija vėl verčiama į kolo-niją, ir tvirtino, kad ameri-kinių prekių grūdimas į Činiją "nustelbs činų pramonę ir verslą.")

BALIŪNAI PER ŠIAURĖS POLIŲ?

Washington. — Bandy-mai su nedideliais baliūni-ais Amerikos orlaiviais, esą, įrodė, kad jie galėtų lakstyti ir per šiaurės polių.

Suimti 5 Didžios Vagystės Dalyviai

Brooklyn, N. Y. — Jau gabenamas iš Floridos į Brooklyną Wm. A. Nickel, kuris su keliais sėbrais nu-vogė bent \$734,000 Mergen-thaler Linotype kompanijos pinigų. Belaukiant Nicke-lio, areštuoti 4 jo sėbrai va-gystėje: Joseph Milstein, Sally Haines, Isadore Rap-paport ir J. Kupsnecker (kitai Joseph West).

RUMUNIJĄ ATMETĖ AMERIKOS PROTESTĄ

Bucharest. — Rumunija atmetė Amerikos ir Angli-jos protestus dėl to, kad ru-munų valdžia, girdi, netei-singai ruošianti rinkimus.

ORAS. — Būsia šaltoka.

KETURIŲ DIDŽIŲJŲ UŽSIENINIAI MINISTRAI PAKVIETĖ ITALŲ IR JUGOSLAVŲ DELEGATUS

Sovietų Ministras Molotovas Palaiko Jugoslavijos Pusę

New York. — Keturių Didžiųjų užsieniniai minis-trai pirmadienį Waldorf-Astoria viešbutyje svarstė Paryžiaus taikos konferen-cijos duotus patarimus dėl Trieste miesto ir apylinkės savivaldybos, dėl Graikijos sienų ir dėl tautinių mažū-mų teisių. Ministrai disku-savo keturias valandas, bet nesusitarė.

Sovietų užsienio reikalų ministras Molotovas siūlė demokratinis pataisymus Trieste konstitucijai ir rei-

kalavo Jugoslavijai daugiau karinių atlyginimų, negu Paryžiaus konferencija pri-pažino.

Amerikos valstybės sek-retorius James Byrnes, Anglijos užsieninis ministras Bevinas ir Francijos užsie-nio ministro pavaduotojas de Murville rėmė tos konfe-rencijos patarimus. Paga-liaus, buvo nutarta pakvies-ti Italijos ir Jugoslavijos delegatus, kad jie pasakytų savo nuomones apie Pary-žiaus konferencijos planus

dėl Trieste ir dėl italų ir jugoslavų teisių toje srity-jė.

Molotovas siūlė, kad bū-tų leista jugoslavų delega-tui reikalaut pataisyt rube-žių tarpe Jugoslavijos ir Italijos Venezia Giulia pro-vincijoje. Kiti trys minis-trai atmetė Molotovo siūly-mą: jie stodo už tą patį ru-bežių, kurį Paryžiaus kon-ferencija pažymėjo. Bet su-prantama, jog kai ateis Ju-goslavijos delegatas į mi-nistrų tarybą, jis prisimins ir apie rubežiaus pakeitimą.

Molotovas, iš vienos pu-sės, o trys kiti ministrai, iš antros, dar laikosi tokių pat savo pamatinių pasiūly-mų, kokius davė pirm Pary-žiaus konferencijos dēlei su-tarčių su penkiais buvusiais nacių papėdininkais — Ita-lija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija ir Suomija.

J. Tautų Seimas Svarstys Siūlymus prieš Franko

Lake Success, N. Y. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba vienbalsiai sutiko ištraukti Ispanijos klausimą iš savo dienotvarkio, taip kad Jungtinių Tautų visuotinas seimas galėtų tą klausimą aptarti. Taigi sei-mas svarstys du Lenkijos pasiūlymus — kad visos

Jungtinės Tautos sutraukytų diplomatijos ryšius su Franko fašistų valdžia Ispanijoj ir kad nepriimtų jos į jokias Jungt. Tautų įstai-gas.

Sakoma, bent pusė seimo delegatų pritarisį tiem pa-siūlymams.

Kairieji Sakė Popiežui, Jog Katalikai Gali Būti Komunistais

Roma. — Komunistai, so-cialistai ir kiti kairieji Cas-tel Gondolfo miesto valdi-ninkai atsilankė pas popie-žių Pijų XII ir sakė, jog jie nemato priežasties, kodėl katalikai negalėtų būti ko-munistais. Tame mieste po-piežius turi vasarnamį.

Ispanijos Fašistai Sakosi Suėmę Komunistų Vadus

Madrid. — Franko fašis-tų žandarai giriasi, kad jie areštavę, girdi, visą Ispani-jos Komunistų Partijos centro komitetą. Associated Press praneša, jog per dvi paskutines savaites suimta 200 itariamų "raudonųjų". Sakoma, pas juos rasta ra-dijo duotuvai ir dikčiai slaptos literatūros.

Madrid. — Ispanijos fašistai paskleidę paskalus, būk "kairieji bombomis sprogdinę 15 maisto krautu-vių."

CHIANGO AGENTAI GROBIA SOVIETŲ PAREIGŪNUS

Mukden. — Sovietų at-stovai Mandžūrijoj itarė Chiang Kai-sheko Činijos tautininkus, kad jie pagro-bė, nežinia kur nudėję bei nužudė 35 sovietinius Changchun geležinkelio pareigūnus. Tas geležinke-lis turi būti bendrai tvarko-mas Činijos ir Sovietų, pa-gal 1945 metų sutartį.

GAL ŽYDAI SPROGDINĖ ANGLŲ AMBASADĄ

Roma. — Teigiama, kad Italijos premjeras de Gas-peri gavęs laiška, kuris sa-ko, kad Palestinos žydų te-roristų Irgun Zvai Leumi organizacijos nariai, o ne italai, užtaisę bombas anglų ambasada Romoje. Dvi bombos pusiau suardė tos ambasados rūmą praeitą šeštadienį.

CIO Griežtai Atmetė Argentinos Kvietimą Atsiųsti Delegatus

New York. — Argentinos valdžia pakvietė CIO unijas atsiųst keturis savo delega-tus, kad jie "geriau pama-tytų darbo sąlygas" Argen-tinoje. CIO griežtai atmetė pakvietimą į tą šalį, kur viešpatauja "panašus į na-cių" Perono režimas.

Žymiai sumažėjo savano-rių stojimas į armiją.

VOKIEČIAI NUGLOSTO NACIUS

Stuttgart, Vokietija. — Karinė amerikų valdyba atrado, kad vokiečiai išna-cinimo teismuose slepia ar-ba nubaltina nacius. Tie teismai buvo amerikų su-daryti iš pačių vokiečių. Bet jeigu vokiečiai vis globos nacius, tai amerikonai grė-sia tokius teismus panaikinti ir patys imtis išnacinimo darbo.

Franko Ablavos ir Amerikos Rinkimai

Madrid. — Pranešama, jog Ispanijos fašistai tyčia pasmarkino ablavas prieš "komunistus" (respublikie-čius) tuo laiku, kai Ameri-koj vyko rinkimai. Diktato-rius Franko, girdi, stengėsi pagąsdinti amerikonus pa-vojaus iš komunistų pusės (pa-tarnaut republikonam prieš demokratą ir kairiū-jų kandidatus). Tuo tikslu buvo paskleista ir gandai, kad Ispanijos komunistai, girdi, plėšią bei sprogdiną krautuves.

Nauji Jugoslavų ir Italų Susikirtimai

Trieste. — Skelbiama, kad jugoslavai apšaudė traukinį, kuriuom 500 (fa-sistinių) italų grįžo iš Trieste "iškilmių" atgal į Italiją. Tose iškilmėse jie minėjo 28 metų suakty nuo "italų pergalės prieš Aus-triją."

Pasakojama, kad jugos-lavai mėtė ir rankines gra-natas į traukinį. Traukinyje buvo areštuotas vienas asmuo, pas kurį rasta bom-ba.

Trieste policija suėmė 20 italų už riaušes tose "iškil-mėse."

REPUBLIKONŲ POLITIKA GRĖSIA KRIZIU IR DIKTATŪRA, SAKO WALLACE

New York. — Rinkimų iš-vakarėje Henry Wallace, buvęs Jungtinių Valstijų vice - prezidentas, perspėjo piliiečius, kad jeigu republi-konai laimėtų rinkimus, tai jie netrukus atneštų Ame-rikai krizį, o gal ir karinę

diktatūrą. Wallace sakė, jog republikonų Dewey'ai-Vandenbergai perša tokią pat karo politiką prieš Ru-siją, kaip ir Churchillas, bu-vęs Anglijos premjeras. Re-publikonai taipgi atstovau-ją pelnagrobius, kurie tiki-

si milžiniškų pelnų iš gin-klų užsakymų, beskelbiant kietumo politiką prieš Ru-siją.

"Mums reikia demokrati-nio susipratimo su užsieni-ne Rusijos politika," pridū-rė Wallace.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. Stagg 2-3878President Jos. Weiss
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office
at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.Ministrų Konferencija Taikos
Konferencijai Užbaigti

Pirmadienį, lapkričio 4 d. New Yorke atsidarė Keturių Didžiųjų užsienio ministrų konferencija. Ją sudaro Jungtinių Valstijų, Sovietų Sąjungos, Anglijos ir Francijos užsienio ministrai ir jų patarėjai.

Grazinimas pasauliui taikos yra ne lengvas darbas. Darant taiką, iškyla tūlos žaidzos, kurios buvo padarytos prieš 100 metų.

1854-1856 metais Anglija, Francija, Turkija ir jų talkininkės sumušė Rusiją ir Paryžiaus Kongrese padiktavo Rusijai labai neprielankias sąlygas Juodųjų Jūrų, Dunojaus, Bosforo ir Dardanelių klausimais. Aišku, kad britai ir dabar norėtų palikti tas pačias sąlygas. Bet dabartinė Tarybų Sąjunga nėra sumuštos seno Rusijos padėtyje. Ji viena iš tų, kuri išgelbėjo ir Angliją nuo hitlerinės vergijos. Anglijai kapitalistai po 1856 metų įleido savo nagus Rumunijos žibalo gamybon, pristeigė ten fabrikų. Tą patį padarė ir francūzai kapitalistai. To paties nori ir Wall stryto turčiai. Todėl aišku, kad ne lengva prieiti prie susitarimo.

Taikos reikalai eina sekama nustatyta tvarka: (1) Pirmiausiai Keturių Didžiųjų užsienio ministrų išdirbo taikos sąlygas buvusiomis Hitlerio talkininkėms — Italijai, Bulgarijai, Rumunijai, Vengrijai ir Suomijai. Tos sąlygos buvo pagamintos pasireimiant karo paliaubų sąlygomis. (2) Po to buvo suaukta Paryžiuje Taikos Konferencija, kuri per du ir pusę mėnesių svarstė tas sąlygas. Taikos Konferencija po visokių manevrų didžiūmoj užgėrė užsienio ministrų išdirbtas taikos sąlygas. Paliko tik keli klausimai "apslipuoti." (3) Dabar vėl Keturių Didžiųjų užsienio ministrų susirinko ir nuo jų susitarimo priklauso galutinės taikos sąlygos. Kada jie susitars, tai tas sąlygas pasirašys visos 21-na valstybės iš Jungtinių Tautų, kurios dalyvavo Paryžiuje, o paskui sąlygos bus pateiktos Bulgarijai, Italijai, Rumunijai, Vengrijai ir Suomijai pasirašyti.

Taikos Konferencijoje liko neišspręsti Trieste, Bulgarijos, Albanijos ir Graikijos sienų klausimai, Italijos ir Jugoslavijos sienos klausimas, Dunojaus klausimas, atlyginimo už karo nuostolius tūli klausimai ir dar vienas, kitas. Atrodo, kad užsienio ministrų konferencijos galutinam darbui tūlus klausimus dar daugiau apsunkino tai, kad taikos konferencijoj Mr. Byrnes tūlais klausimais atsisakė nuo pirmesnių ministrų susitarimų. Bet mums atrodo, kad po visų manevrų ir ginčų, taika bus pasirašyta, nes jos nori, kaip Amerikos, taip ir kitų šalių žmonės.

Per Metus Laiko Daug Atsiekė

Associated Press žinių agentūra praneša iš Maskvos, kad tarybiniai laikraščiai išspausdino smulkmenas apie pasekmes pirmų metų, pravedant Penkerių Metų Planą.

Atsiekimai milžiniški: Vien Donbaso srityj atidaryta 20 naujų anglies kasyklų. Eilė kasyklų mechanizuota Kiziel srityj ir 14-ka naujų anglies kasyklų atidaryta pietų Sakhaline, atimtame nuo Japonijos.

Elektros gamybos vandens ir kitos stotys steigiamos naujos ir atremontuojamos tos, kurios buvo karo sugriautos. Zuevo elektros gaminimo stotyj įrengtas naujas 100,000 kilovatų generatorius, kas parodo galimybę Tarybų Sąjungos industrijos pagaminti tokius milžiniškos jėgos generatorius. Daugybė kitų stočių įtasyta 25,000 ir 50,000 kilovatų generatoriai.

Naujai atremontuotas Baltijos ir Baltųjų Jūrų Kanalas, kurio atremontavimo darbai buvo lygūs naujo kanalo prakasimui, o jis turi arti 450 mylių.

Atstatomi mašinių, traktorių ir kitų svarbių įrankių gaminimo fabrikai. Nutiesta daug naujų ir atremontuota senų gelekelių. Garvežius jau vėl gamina Vorosilovogrado fabrikas, kurį vokiečiai buvo sugriovę. Nuo Saratovo iki Maskvos baigiama nutiesti natūralio gazo perleidimo rynos, kurių pagalba Maskvos gyventojai kasdien gaus 1,300,000 kubiskų metrų gazo. Iš Dašava linkui Kijevo nutiesiama kita eilė tokių dūdu, kurių pagalba Ukrainos gyventojai kasdien gaus 2,500,000 kubiskų metrų natūralio gazo.

Bakų ir kitose srityse daug atsiekta padidinimui aliejaus gamybos.

Kurilų salose, atimtos nuo Japonijos, įsteigta šeši žvejybos kombinatai ir 45 maisto gaminimo įmonės. Kaip sparčiai atstatato karo nūterotos tarybinės respublikos, parodo tas faktas, kad vien Baltrusioj per vienerius metus atsteigta 5,000 fabrikų ir dirbtuvių.

Septynios Lietuvių Dainos - Meno
Festivalio Dienos Chicagoje

Rašo Rojus Mizara.

(Pabaiga)

Bene įdomiausias kūriny buvo "Market Place Taxco", pieštas Mrs. Anne Radville, vaizduojas meksikiečių rinką; žiūrovų dėmesį kreipė ryškūs Mrs. Evelyn Smith'ienės portretai; taipgi Roberto Feiferio vaizdai iš Lietuvos; "Common Man", pieštas Phyllis Rasins ir kt.

Bendrai, tik labai mažas dalis kūrinių turėjo t. v. lietuviškus motyvus, bet dėl to netenka stebėtis.

Buvo paskirta džiūrės komisija, sprendusi kūrinių vertybę ir nustačiusi, kuris kūriny turėtų gauti *honorable mention*. Komisiją sudarė: John Gresh, Robert Feiferis, Rudolf Baranikas, Phyllis Rasins ir Walaitis.

Džiūrės sprendimu, sekamųjų dailininkų kūrinių gavo garbingus pažymėjimus:

"Market Place Taxco" — Anne Radville.

"Watercolor" — Evelyn Smith.

"Laura" (skulptūra) — Alena Viskockiutė Sinclair.

"Landscape" — John Gresh.

"Common Man" — Phyllis Rasins.

"New York at Night" — Natalia Jasiukynaitė.

"The Big Blowout" — Anupras Barkauskas.

"Watercolor" — Edw. Walaitis.

"Rugapiūtė" — Robertas Feiferis.

"Fashion" — Irene Galinskas.

"Spring" — J. Bullis.

"Oil Landscape" — Anthony Vaiksnoras.

Reikėtų dažniau panašias parodas ruošti, tik jos turėtų būti ribotesnės: sakysime, vienas dailininkas turėtų išstoti su nedaugiau, kaip trimi-keturiais savo kūrinių. Šiuo atveju kai kurie dailininkai pergaliai savo darbų prisuntė, kiti permažai (pav. Anne Radville).

Sakoma, kai kurie dailininkai čia nesuntė geriausių savo darbų, bijodami, kad jie nežūtų kelyje. Po šio įvykio, gal ir tie pasidrasins ir kitą kartą kitaip į tai pažiūrės.

Idomu, beje, kad visoje dailės parodoje tebuvo tik dvi nedidelės skulptūros, sukurtos Elenos Viskockiutės Sinclair'ienės iš Trenton, N. J. Abi kaip siratėlės stovėjo dviejuose kampuose. Ar tai reiškia, kad mes neturime skulptūrų? Nemanau. Greičiau bus ta priežastis: skulptūros sunkiau persiusti, negu piešiniai, dėl to skulptoriai nedrįso parodoje dalyvauti.

Knygų, Rankdarbių
Paroda

Antroje žemutinėje Lietuvių Auditorijos salėje vyko knygų ir rankdarbių paroda. Jos vadove buvo gabi Onutė Petrutienė.

Nemažai čia buvo surinkta knygų, išleistų Amerikoje ir Lietuvoje, taipgi žurnalų, tačiau apie jas mažai kas tekalbėjo ir jokių prizų nebuvo knygoms skirta. Atrodytų, tarytum knyga būtų mums bevertis dailtas, bereikalingai vietą užimamas. Toks įspūdis susidarė vyriausiai dėl to, kad knyga buvo tik rankdarbių įnamis. Knygos paroda turėtų būti savaime įvykis ir ji, be

abejo, tokios valandos, kada nors pas mus susilauks.

Na, o kiek liečiasi rankdarbių paroda, ji buvo patraukli ir įdomi, nors šitų žodžių rašytojas nesijaučia kompetetingu apie ją ką nors pasakyti išsamiau.

Už rankdarbius pažymėjimus gavo sekami asmenys: Mrs. C. Posler, Dearborn, Mich.; A. Valavičienė ir Mrs. Joseph Svarath, iš Detroit, Mich.; M. Lubekienė, iš Clevelando; taipgi sekamos chigagietės: E. Skutienė, S. Benekaitis, K. Kairienė, Selma Sharkienė, Marijona Mekšrienė, Bernice Markūnas, Ona Pakstienė.

Be to, senukas, savais laikais buvęs vargonininkas ir chorvedis, J. Lankelis, dalyvavo parodoje ir gavo pažymėjimą. Jis jau sulaukė 80 m. amžiaus ir gyvena Chicagoje; vis dar kruta, veikia ir nemano amžiui pasiduoti.

Tiek prie vaizduojamojo meno, tiek prie rankdarbių meno parodos suruošimo reikėjo pridėti daug darbo ir energijos. Jos rengėjai nesigailėjo, dėl to ir pasekmės buvo neblogos.

Lietuvių Meno Sąjungos
Suvažiavimas

Pagrėčiui su Dainos-Meno Festivaliu Chicagoje buvo saukiamas ir Lietuvių Meno Sąjungos suvažiavimas, dešimtas iš eilės. Saukėjai manė, jog Festivalis papildys suvažiavimą, o suvažiavimas — Festivalį. Bet man atrodo, kad toli gražu taip neišėjo. Festivalis galėjo būti geras ir be suvažiavimo, o suvažiavimas būtų buvęs ryškesnis ir konstruktyvesnis be Festivalio. Pirmą suvažiavimo dieną — spalį 21 — man neteko dalyvauti, bet sakė man draugai, kad atidarymas buvo skaitlingesnis ir gyvesnis.

Meno Sąjungos vairuotojai ir atstovai iš kolonijų sakė trumpas kalbas, sveikinimus ir buvo išrinktas prezidiumas visam suvažiavimui diriguoti.

Vakare, atidarant Festivalį, Leonas Pruseika pasakė įdomią ir gražią kalbą, kuri neužilgo tilps Laisvėje.

Suvažiavimui buvo pasirinktos šešios dienos, o Festivaliui — septyni vakarai. Deja, suvažiavimas buvo ne suvažiavimas, o tik konferencija ir tai, palyginti, nedidelė. Kiekvienoje sesijoje atstovų dalyvavo nedaug, nedaug ir svečių. Sesijos buvo laikomos didžiojoje Lietuvių Auditorijoje, gan tamsioje, aklina uždengtais langais, prie gan skūpos ir blankios elektros šviesos.

Didelė salė tinka didžiuliams masiniams mitingams, bet mažoms konferencijoms ji tik kenkia, nes kalbančiojo žodžiai kažin kaip išsidriekia, sudarydami ne kokį malonumą klausytojams.

Kur kas būtų buvę geriau, jei suvažiavimas būtų buvęs apribotas dviem-trim dienom, tuomet, be abejo, daugiau būtų atstovų lankęsi, sesijos būtų buvusios skaitlingesnės, gyvesnės ir konstruktyvesnės.

Mandatų komisija skelbė, jog užsiregistravusių atstovų arti 150, deja, posėdžiuius jų tebūdavo po porą dešet-

kų ar kiek ir apie tiek svečių.

Atrodė, jog tūli atstovai, vykdamie i Chicago, vyko daugiau pasisvečiavimui, o ne svarbiems reikalams aparti, kad sutvirtinti mūsų Meno Sąjungą, kad susipažinti su josios reikalais ir platesnėmis mūsų kultūrinių darbų problemomis.

Sesijų eigoje buvo pateikta iš anksto paruoštų eilė pranešimų: J. Gužas, iš Meno Sąjungos centro, Dr. A. Petrika — "Jonas Mačys Kėkštas"; trumpa biografijs ir poeto darbų įvertinimas; V. Bovinas — "LMS Veiklos Peržvalga"; Robertas Feiferis — "Lietuvių Dailė ir jos Vystymasis"; J. Kenstavičius — "Muzika"; St. Jasilionis — "Lietuvių Poezija"; Jonas Valentis — "Dramos Menas"; Jonas Juška — "Mūsų Menininkai ir Jų Veikla"; Vincas Andrusis — "William Shakespeare"; Rojus Mizara — "Lietuviškos Knygos Kelias"; Katr. Petrikienė — "Lietuvių Liaudies Moterų Menas."

Diskusijos buvo gan silpnos, nes suvažiavimo dalyviai, matyt, vyko neužtenkamai tam pasiruošę.

Organizacinius klausimus kilo gyvesnių diskusijų ir buvo nutarta Lietuvių Meno Sąjungos Centrą perkelti iš Brooklyno Chicago. Išrinkta 20 asmenų i Centro Komitetą.

Tenka pasakyti, kad suvažiavimui programa buvo priimta plati ir daug klausimų apimanti. Deja, ne visi jie buvo aptarti.

Kai Kurios Išvados, bei
Pastabos

Sis Dainos Meno Festivalis buvo pirmas didesnis pasirojimas ką nors rimtesnio duoti Amerikos lietuviams, be to, sukonsoliduoti mūsų menines pajėgas ateities darbams.

Kadangi jis buvo pirmas tos rūšies žygis, tai negalėjo neapsieiti jis ir be trūkumų, be spragų.

Ateietyje rengiant tos rūšies meno šventes, reiktų, beje, daugiau atsižvelgti i ideologinę reikalo pusę.

Organizaciniai suvažiavimas turėtų būti kitaip suderintas, kad jis būtų tikras suvažiavimas ir iš jo grįžt atstovai parvežtų i savo kolonijas sau ir kitiems daugiau apčiuopiamesnės naudos.

Sutinkame, kad vietos rengėjams, besirūpinusiems visokiaisiais reikalais - reikalėliais, buvo daug darbo, tačiau, man rodosi, neatleistina, jei Festivalio darbų programoje nebuvo sudėti dainininkų, šokėjų, pianistų ir vaidintojų vardai, — vardai tų, kurie iš anksto buvo pranešę, jog dalyvau, ir jų atliekamieji veikalai.

Ideologinis mūsų menininkų auklėjimas yra labai apleistas ir jis šiame suvažiavime buvo tik mažai tepaliestas.

Pasitikėkime, kad visa tai bus pataisyta būsimuosiuose mūsų festivaliuose ir menininkų suvažiavimuose. O šiuo tarpu, grįžt iš Chicago, mūsų menininkai turėtų imtis už didesnio darbo savo kolonijose: auklėti liaudies dainą, kelti scenos meną, puoselėti visą mūsų kultūrinį gyvenimą, statant

PASTABOS

Chinijoj dalykai nėra džiuginanti. Karas eina! Reakcija ima viršų, vienas po kitam didelis miestas patenka i Chiang Kai-sheko rankas.

Bet nenusimena Chinijos komunistai, demokratai ir laisvės trokštanti liaudis. Priešingai, liaudies vadai sako, kad kitaip ir būti negali. Reakciją apginklavo Amerika geriausiais ginklais.

O reakcija tų ginklų gavo didžiausius kalnus. Per kelis metus Amerika vežė tankus, kanuoles, lėktuvus, amuniciją, drabužius ir maistą i šimtus bazių karui prieš Japoniją. Ir po to, kai atominės bombos buvo mestos ant Japonijos, tai Washingtono matė dar ilgą karą. Japonijos vyriausios jėgos buvo ne ant salų, bet Mandžūrijoj. Ten buvo jos galingiausia armija, karo ginklų arsenalai ir karinė industrija.

Ir štai, istojo Sovietų Sąjunga karan prieš Japoniją. Ištaškė tas Japonijos jėgas. Karas staigiai pasibaigė. Japonijos karalius ir imperialistai virto "demokratais" ir paskelbė, kad prieš "atomų bombų" jėgą jie kapituliavo. Kalnai sukuopų ginklų karui prieš Japoniją dykai teko Chinijos reakcijai.

Neužtenka liaudžiai pasišventimo ir atsidavimo laimėjimui, tam reikia ir ginklų. Pas Chinijos liaudį drąsos ir pasišventimo nestokuoja. Stokuoja jai tankų, kanuolių, ypatingai toli šaukančių, lėktuvų, amunicijos ir daugelyj vietų maisto. Negalima kovą išlaimėti plika kumštimi prieš kanuoles, tankus ir lėktuvus! Užtai Chinijos "komunistai" kada apsupa miestus, tai ilgai negali juos paimti, nes neturi kanuolių ir lėktuvų, kurių pagalba sugriautų priešų įsitvirtinimus. Už tai negali ir miestus atlaikyti prieš reakcijos armiją, geriau ginkluotą. Prisėjo palikti Kalganą, Mukdeną, Chengtehą, Tsiną, Antungą ir nemažai kitų miestų. Nemažai jų dar prisisė palikti.

Bet ar tai jau reakcija priešakyj su generolu Chiang Kai-sheku karą laimėjo? Kas taip mano, tai tas daro tokią pat klaidą, kaip Hitleris manė, užėmęs Kauką, Vilnių, Smolenską ir Rostovą.

Ji aukštesniame laipsnyj ir daboiant, kad jis tarnautų liaudžiai, darbo žmonėms!

P. S. Sekami asmenys tapo išrinkti i naują Lietuvių Meno Sąjungos Centro Komitetą: W. Žukas, J. Valentis, J. Reinardienė, J. Krasnickas, S. Smiravičienė, O. Petrutienė, Ph. Rasins, J. Kenstavičius, D. Yuden, J. Sakalas, J. Nedvaras, J. Stulgaitis, J. Kuodis, L. Jonikas (sr.), R. Baranas, V. Andrusis, W. Raila, St. Jasilionis, V. Bovinas ir F. Suflevičius. I alternatus: Nancy Roman, W. Rasins, P. Stogis, J. Misevičius, C. Martin, A. Dočienė, M. Batutis, F. Jacobs, T. Zebraitis.

Tenka palinkėti naujam Centro Komitetui didžiausios energijos ir geriausio pasisekimo naujose pareigose!

Liaudis yra nenugalima, kada ji kovoja už laisvę! Dabartinės reakcijos pergalės tik padaro ilgesnį namini karą Chinijoj. Ateis valanda, kada liaudies armija ne tik ant kelių naikins priešus, bet kada ji krušins taip, kaip Sovietų armija sukrusino nacius net pačių jų lizde — Berlyne.

Anglija nori iš Jungtinių Tautų organizacijos gauti užgyrimą, kad jos kolonijai — Apvienytai Pietų Afrikai pervestų "globoti" Pietų - Vakarų Afriką su 4,000,000 negrų.

Suprantama, kad ta "globa" nesiskirtų nuo Palestinos "globos". Indijos atstovai sako, kad ir dabar "laisvoj" Apvienytoj Pietų Afrikoj 250,000 indus yra vergų padėtyj.

Iš Londono praneša, kad i Angliją atvyko nedideliu laivu grupė latvių ir lietuvių bėglių iš anglų okupuotos Vokietijos. Kodėl? Todėl, kad UNRRA pašaras baigiasi, tai tinginiai bėgą i kitas šalis, kad ten rast velni duonos. Dirbti jie nenori. I Lietuvą grįžti bijo, nes prieš savo tautą prasikalto bernaudami Hitleriui ir nacių šaikal.

Spalį 28 d. Italijoj fašistai laikė masinius susirinkimus minėdami 24-ris metus nuo dienos, kada jie vedami Mussolinio paėmė galia. Romoj jie lankstė su šimtais juodų velniavų ir bombomis. Ir tatau atsitiko ten, kur Anglija ir Jungtinės Valstijos turi savo armiją "demokratijos" vykinimui. Prasita bus ta "demokratija", jeigu pati Italijos liaudis nepaaims reikalus i savo rankas.

D. M. Šolomskas.

Dėl Filmos iš Lietuvos

Oras jau pradeda atvėsti ir daugelis kolonijų norėtų suruošti parodymą filmos, paveržtos iš Lietuvos. Būtų gerai, kad kiekvienos kolonijos lietuviai gautų progą tą filmą pamatyti.

Mes turime padarę dvi filmos kopijas. Viena kopija randasi Chicagoje. Todėl Chicagos apylinkės kolonijos galite kreiptis pas chigagiečius ir su jais susitarti dėl filmos parodymo pas juos.

Kita filmos kopija randasi pas bruklinietį Jurgį Klimą. Jis turi filmos rodimui aparatą ir su mielu noru pagal susitarimą sutiks pas jus nuvažiuoti ir parodyti.

Taigi, Naujosios Anglijos, New Jersey ir Pensylvanijos Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetai bei organizacijos, norinčios gauti filmą iš Lietuvos, kreipkitės pas Klimą. Jo adresas yra toks: Geo. Klimas, 669—6th Ave., Brooklyn, 15, N. Y. Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas.

Redakcijos Atsakymai

P. Plokščiui, Worcester, Mass. — Jūsų pranešimą apie tąjį kongresmaną gavome pirmadienį prieš pat rinkimus. Aišku, jog jau pavėluota. Vis tiek dėkui už informacijas.

Kingston, Jamaica. — Nežinia kur dinga Amerikos armijos transporto lėktuvas. Menama, kad su juo žuvę 10 žmonių.

Darbo žmogus yra laimingas tada, kada galingas, o galingas tada, kada organizuotas ir apsišvietęs. Ar jau priklausote darbo žmonių reikalus ginančioje draugijoje? Ar gavote jai naujų narių?

MOTERŲ ŽINIŲ

Kas nors iš mums mielių žmonių atidavė gyvybę už laisvę nuo fašizmo. Tačiau ateities laisvė ir taika priklausys tikrai nuo gyvųjų budrumo. Mobilizuokite žmones taikai užrašymo dienraščio Laisvės!

Iš Lietuvos Meno Sąjungos Festivalio ir Rankdarbių Parodos

Rašo K. Petrikienė.

Du didžiuliai kambariai—svetainės; vienoje sukabinėti piešiniai, braižiniai ir keli skulptūros kavalikai. Kitas kambarys skirtas rankdarbiams ir knygoms. Moterys daugiau laiko praleidžia šiame kambaryje, mat, joms suprantamesni ekspozitai — siuviniai, mezginiai, audiniai; visokiausi nertiniai, gražučiai iš metalo dirbinėliai, keramikos tvariniai, iš medžio išpaušyti paveikslams rėmeliai; juose dažnai įdėtas dirbėjo menkas atvaizdas; visokie pasigražinimo dirbinėliai, margučiai, gelės ir daugybė visokiųjų dirbinių — dirbinėlių. Daug triušo — rūpesčio ten sukranta. Kas gi pajęgtų deramai įkainuoti kūrėjų pastangas, bet apie tai bus vėliau parašyta.

Įėjus į svetainę, dešinėje siena iškabinta žurnalo, muzikos, visokiųjų spaudinių obalsų ir plakatų leidiniai. Daug triušo, daug rūpesčio juose sukuopta: apart spausdinto rašto, gražių piešinių — braižinių vaizdai traukia lankytojo akį. Tai mūs senesnės ir jaunosios kartos darbaskūryba.

Priešingoje pusėje svetainės keturių eilių lentynose išdėliota visokiųjų knygų. Raudonoje varsoje aukso raidėmis dešimtmečiais sužymėta — nuo 1894 m. iki 1946 m. leidiniai. Daugumoje Amerikos lietuvių leidiniai. Rinkinyje toli nepilnas, bet tai ir nebuvo motasi tam, tiksliai pripuolamas įvykis, vietinio parodos rengimo komiteto sumanymas. Tai labai vertingas žygis. Parodos lankytojai mato — geris kiek daug ten dvasinio turto sukranta, kokis ten dvasinis lobynas gulti.

Pirmas leidinys „Akvy Apsireizskimai Sviete.“ Kazimieras Promikas. 1894 m. leidinys. „Vienybė Lietuvos žmonių“ liepos mėnesio, 1894 m. Ir taip per visas lentynas viena ant kitos, eilėmis, lyg brangakmeniai iškaišytos. Juostos lentynos nuklotos knygomis, vienos jų senos, popieris sutrūnėjęs, raidės sunkiai iškaitoma; pasakaitės, religijos dėstymai, kelionių įspūdžiai, geografijos aiškinimai, apie politiką, mokslinio turinio veikalai ir t.t. ir t.t. Keli simtai jų ir vis kitokio turinio, nekuriuos seniau skaitytos, kitos dar ryškioji atmintyje, daugelio autorių vardai ir antgalviai žinomi, o didžiulia pirmu kartu matoma. Tikiosai, jog kuris kitas iš dalyvių apie šį dvasios lobyną deramai parašys. Tai mūsų universitetas, iš jo mokėmės, plėtėme pasaulėvalgą, daug ko jame radome sužinojome, jog Dievas danguje, o caras ant žemės buvo tikrai bauri apgavystė. Ievos griekas pasmerkęs amžiams moteriškę kentėjimą ir atgailoms taip pat tikslus išmislas, o pono išmintingumas skirta gudriam vargšui išnaudojimui.

Skaitėme knygas — žurnalus, mūsų protas blaivėjo, monarchų karūnos nuo tarsi galvų baigia nusiristi, anglikas, plieno liejikas, ir kalikas, milijonai kitokių darbo rankų, vyrų ir moterų, kurie tikėjosi laimės tikrai dausoje, vietoj šešiolikos valandų darbo dienos kasyklose ir fabrikuose, jau dirba 7-6 valandas. Moteriškė, kuri Dievo meldė duot sveikatą ponui, kuris jai leido naująjį pasiguldėti šale mašinos, nes namie likusieji da nepajėgė ji pakelti, ji reikalauja valstybinio motinystės aprūpinimo, o vaikai, kurie parazitams turtus krovė, ruošiasi lankyti universitetus.

Rodos netoks ilgas amžiaus periodas, o kokios gyvenime didelės permainos! Tai vis knygos nuopelnas. Tie, kurie bandė tiesą rašyti, jų daug supuvo kalėjimuose, kiti trupiniais misdami nužengė be laiko į kapus; daugeliui veidas buvo apspaudytas, niekšų sukurstyti fanatikai visaip trukdė pranešėjams tiesą skelbti, bet blaivas protas paėmė viršų, tamsūnai susigėdo savo baurių žingsnių, patys pradėjo protauti, patyrė jog jų aklumu išnaudotojai lobo, jie patys ėmėsi knygos lapus vartyt, skaityt—svietis; ten jie surado netikėtus lobynus, didžiausius pasaulio turtus. Paėmus knygą į rankas vieną kartą, atsiškirto nuo jos daugiau negalima, ji yra tyčiausios sielos gyvenimo draugas, amžiams ištikimas sankeleivis, ji niekuomet tavęs nesuvis, bus teisinga ramintoja, mvlėtoja amžinai.

(Bus daugiau)

Montello, Mass.

Šis Tas iš Moterų Veikimo Spalių 25 d. įvyko Moterų Apšvietos Kliubo gana skaitlingas mėnesinis susirinkimas, kuriame pravesta keletas gerų tarimų. Einant dienraščio Laisvės vajų, ir mūsų klubas nori prisidėti, nes Laisvė progresyvių moterų gana aukštai įvertinama. Tad vienbalsiai nutarta pirkti Laisvės šerų už 25 dol.

Diskusuoti, už kuriuos kandidatų balsuoti lapkričio 5-tą. Išrinkta komisija iš 5-kių veiklių narių surengti ką nors šį žiemos sezoną.

Drapanų rinkimo vajus dėl Lietuvos tebeina ir vis atsiranda aukotojų, kurie atneša gan gerų drapanų, 11-tam siuntiniui supakuota ir išsiųsta keletas didelių baksų. Peržiūrėjime ir taisyje per visą rinkimą drapanų, daugiausia darbo įdėjo šios draugės: A. Kukaitienė, M. Benevičienė, A. Rindzevičienė. Šie draugai daug darbovosi: J. Kukaitis, P. Baronas, F. Pukelis. Kiti dirbo po mažiau.

Nebuvo minėta piniginė auksa spaudoje šių ypatų: O. Marlingienė auksa 5 dolerius, V. Pranskūnienė 2 dol. Pinigai priduoti vietiniam komitetui.

Biruta.

Kliūtis

Pagal Charlotte Gilman čiukuryje ėmė kalnų ūkai Kopiau į kalną — buvo greitai kilti, blaivintis, sau daug skubių reikalų, savų ir svetimų — ir štai skersai kelią žabangas, kuris kelią užtvėria. Mano reikalai skubūs, mano kelias aiškus. Mano spēka ir laikas apriboti. O nešulys sunkus — o štai tas kupstas, užklojantis visą kelią.

Aš į jį prašnekau mandagiai, kadangi jis buvo didžiulis ir aukštas — prašiau, kad truputį pasislinktų ir duotų man praeit. Jis šyptelejo, bet nė nepajudėjo — nei nebandė.

Tad ėmiau tam milžiniškam mului aiškinti: kad laiko mažai turiu, nėra kito kelio — kalnų vėjai šalti. Naudojau saliamoniškus davedžiojimus. O jis sau sėdi, kaip kvailys.

Tuomet perpykau, ėmiau šokinėti ir rėkti ir keikt, mėčiau į jį, niekinau jį, kol pailsau ir suskudau. Jis irgi įdūko, kaip ir aš, bet sau sėdi, kaip sėdėjęs.

Atsiklaupus maldavau, — nieko negelbėjo mano maldavimas. Kad taip, tai pasiryžau nustumti tą blogąjį užsispyrėlį nuo kelio. Tiek išėjo iš mano pastangų, kaip kad kalnas pajudinti iš vietos.

Tada priešais jį atsisdau bėspėkė ir apmaudo

Jasilionis apie Moteris Meno Festivalyje

Stasys Jasilionis, poetas, vyras, bet kažin kaip jos mūsų spaudos bendradarbis, apie įvykusį Chicagoje vadovybėn.

I prezidiumą, susidantį iš devynių narių, jos įtrauktos tik dvi: K. Petrikienė ir Olga Martin. Duoti referatus apie įvairias meno šakas — įeina tik viena moteris, K. Petrikienė. (O programoje sužymėta ir duota net 9 referatai.)

Pasakyti ką nors apie moteris dalyves įvykusiame Meno Festivalyje Chicagoje, reikia žvelgti į jų dalyvumą pobūdį. Moteris dalyvauja menininkų sesijose. Skaiciūmi jos bene viršija

Ekonominis Gyvenimas Galutinai Pablogėjo

Kainos kilo ant visų reikmenų su kiekviena diena, maisto, tie negauna, o dybet jau dabar galutinai išsivysio. Sunkaus darbo žmonės, kurie pagamina viską savo spēka, tie turi būti mėsos trūkumai. Darbininkų paskelbė prieš žmones streiką, mėsos į viešąjį turę neleidė, pardavinėjo slapta, aukštomis kainomis.

Darbininkai žmonės negalėjo gauti mėsos, nes turintieji daug pinigų mokėjo juodųjų rinkų kainas. Jie suvalgė mėsą ir gavo kaušus savo šunims. O biedni darbininkai negavo nė kaušų sriubai išsivirt.

(Tas 5-me pusl.)

Duodant raportus iš menininkų veikimo kolonijose girdėjome gražią moterų iškalbą. Bet įvairiais klausimais diskusijose moteris dalyvauja mažiau negu vyrai. Atrodo, jog ir veikimo gairių nustatyme jos mažiau dalyvauja. Tačiau meno grupių veikime jos dalyvauja skaitlingiau už vyrus. Jų dalyvavimas ypač pasireiškia visuose choruose, — choruose jaučiamas trūkumas vyrų, o moteris daugelyje kolonijų turi net savo atskirus choros. Vieną moteris pažymėjo, jog jos kartais net gana atstoriai turi kovot su savo vyrais tame klausime, nes vyrai pyksta „už moterų lakstymą naktimis,“ ėjimą į lio, Valsiūnienės ir Liudo Giros eilėrašius.

Būnant šiame festivalyje galima jausti didelį moterų draugiškumą. Ar tas jų draugiškumas yra žymesnis už vyrų, nesime spręsti, nes nežinau kaip jos atjaucia vyrų draugiškumą. Bet malonus susitarimas aiškiai matomas visur.

S. Jasilionis.

Dienraščio Laisvės Koncertas Bus Lapkričio 10-tą - Nov. 10th BROOKLYN LABOR LYCEUM SALEJE

949 Willoughby Avenue, Brooklyn, N. Y.

Garsieji Chicagos Dainininkai

Dalyvaus Laisvės Koncerto Programoje Jie dainuos solus, duetus ir kvartetus

Visi keturi, kurių atvaizdas čia matot, yra iš Chicagos. Visi nepaprasto talento, aukšto išsilavinimo dainininkai. Jie yra gastrolavę skersai — išilgai Amerikos. Pirmu kartu jie visi keturi dainuos didžiojo New Yorko lietuviams.

J. KENSTAVIČIUS
Pasižymėjęs dainininkas.

POVILAS STOGIS,
Stiprusis basas.

KONSTANČIJA ABEIKIENĖ IR AGOTĖLĖ KENSTAVIČIENĖ.
Tai Chicagos žvaigždės, solų ir duetų dainininkės, mes jas girdėsime Laisvės Koncerte.

Brooklyno Aido Choras

Diriguojant Geo. Kazakevičiu.

Aido Vyrų Choras

Diriguojant Frank Pakalniškiui

Sietyno Vyrų Oktetas

Diriguojant J. Simel

Koncertas prasidės 3:30 v. po pietų. Įžanga \$1.00 ir \$1.50

Kavalkai Instrumentais:

Styginis Ansamblis "VYTURELIS"

Vadovaujamas Rojaus Židžiūno.

Nikolai Danzoff
Žymus Akordinistas.

Violeta Tamkiutė-Pranckienė
Koncerto akompanistė.

Po Koncerto — Šokiai
Pavidis Radio Orkestra.

Jonas Kaškaitis

Per Tekus ir Kalifornijos Kraštą

(Kelionės Ispūdžiai)

(Tęsa)

Sustojom, išlipom ties Repeckų sodyba. Kaip ir visi naujesnieji namukai, taip ir šitas, pridurniai atrodo. Viduj gražų, švarų, patogų. Šeimininkai tuoj aprodė visus kambarius. Šis tas paties Repeckos įsitaista, pagerinta. Visur švara, tvarka. Baldai naujoviški, patogūs, dailūs. Nemažas daržas, pilnas vaismedžių, daržovių, gėlių. Laistyt ir laistyt vis reikia.

Beklausant radijo, besikalbant, Repeckienė suruošė vakarienę. Prisišveitė ir visai žmoniškai. Dar asmeniškai pasiteiravom, sveikatos ir nesveikatos reikalais. Pasiziūrėjom šeimoms ir pažįstamų nuotraukų. Repecka davė pasiūlymą gauti pavasarį iš Lietuvos, labai gražiai ir protingai parašytą laišką, nuo savo vieno artimo giminės. Padėkojom, pasakėm sudie jaukiai būstinei. I automobilį — ir jau namie.

Trečiadienis, birželio 19 d. Kaip 10 val. štai, matau, ir privažiuoja automobilis. Mes jau kiemukų laukiam. Smukom vidun. Gerą rytą. Važiuojam, draugai Pupiai. Tai ir prasideda įdomi dienos programa. Sustojam ties Henkoko parku ("Hancock Park"). Draugas Pupis pat pirmą paaiškino, ko čia esama. Tai stebėtini aliejaus akivarai, naftos versmės. Bet čia nėra naftos bokštelių, nepumpuoja čia niekas aliejaus. Vietą įdomi, kaip mokslinė retybė, geologijos ir paleontologijos atžvilgiu. Čia, šioje versmėje, iš aliejaus ir deros pušuliuojančių marmalynų iškasta seniai išnykusių, prieš daugelį tūkstančių metų čia gyvusių gyvūnų kūnai.

Čia visa eilė tokių versmių — "La Brea Pits." Jos aptvertos, kad bet kas ir dabar ten neįsmuktų ir negarmėtų amžinai į tą žemių dervą. Stovim nustebe, žiūrime į pasilikusias nuo "pleistocenos epochos," nuo ketvirtinio geologinio periodo, atsivėrusias žemių žiotis, pilnas lipaus asfalto. Prieš daugybę tūkstančių metų buvo šioj vietoj kitokie augalai ir kitokie gyvūnai. Telksančios, gaisrai burbuliuojančios, pušuliuojančios skysto asfalto versmės labai panašios į vandenį, ypač prietemoj ar patamsy. Eina sau, socialiai sultingų žolių prisišlėpęs, senas mamutas — išnykęs, senųjų gadinų milžiniškas dramblys. Nori jis gert. Jis senas, jam akys nebeprimato aiškiai, o jau prietema. Mato jis tarpe aukštų žolių — slėsnėse vieta ir blizga vanduo. Jam atrodo, kad vanduo. Eis jis atsigert. Žengia sunkiais žingsniais ir įžengia į dervos liūną. Sparčiai masiškas kūnas lenda gilyn, skęsta tirštoj, lipnjoj žemių dervoj. Pergandęs gyvūnas maura, pagalbos šaukiasi. I jo riau-mojimą atsilinka ir kitokie gyvūnai. Ne tai norėdami išgelbėti skęstantį draugą, ne tai mėgindami atsigerti, jie irgi įklimpa į fatališką akivarą, ir taip ten susidarą visokių tuometinių gyvūnų rūšys.

Geologai ir paleontologai iš tų asfalto versmių iškase ir aukštyn iškėlė visą eilę visokių gyvūninių kaulų. Tuos kaulus mokslininkai

surūšiavo, sudėstė ir atstatė gyvūnų pavyzdžius, taip kaip jie atrodė savo įsmėgimo laikotarpiu.

Prie tvoros vieno tokio dervos akivaro stovi po stiklu parašas. Tokiais ir tokiais metais, tokio ir tokio geologo priežiūroj, darbininkai iškasinėjo, išpumpavo, viršun iškėlė tiek ir tiek skirtingų kaulų. Dabar tie kaulai sukombinuoti ir iš jų atstatyti išnykę gyvūnai. Galima jie pamatyti apskrities muziejuj.

Perskaitėm. Aha, susitarim su Pupiais, tai mes kada nors patrauksim ir į tą apskrities muziejų. Pamatysim, kaip atrodo tie senovės skenduliojai.

Tėmjam tos įdomios baltos paviršių. Telkšo tarytum juosvas tirstas vanduo. Vietomis kruta, iškyla burliai, pūksi, trūksta. Čia netoli nuo ano parašo stovi skulptoriaus įmantriai pa-

darytas ar atletas baltas didelis gyvūnas, seniai išnykęs mamutas. Būta baisaus didelio bestijos. Kas do jam kojos — kojelės! Kūnas apaugęs ilgais plaukais. Galva ir milžiniškos iltys turi panašumo į dabartinio dramblio. Berniukas ir mergytė, gal aštuonių metų, irgi čai priejo, spoko, krykštavo. O čia to tik ir tykoja kokio laikraščio fotografas reporteris. Nustato jis savo kamerą ir nufotografuoja vaikus apstojusius apie išnykusį žemių milžiną gyvūną.

Eime toliau. Už keliolikos žingsnių ir vėl pūksi dervos burna. Čia nedidelė. Irgi saugiai aptverta, kad kartais neįklimtum... Net ir einant visiems išmindytais takais, vietomis matai spragelių su tirsta derva. Matyt, ji po slėgimu iškyla plyšeliais į viršų.

(Bus daugiau)

LAPKRIČIO 10 DIENĄ WORCESTERYJE BUS NEPAPRASTAI ĮDOMUS ĮVYKIS

Jau keletą kartų Laisvėje buvo rašyta, kad šių metų lapkričio 10 dieną, Worcester, Mass., lietuvių didelėje svetainėje, 29 Endicott St., yra rengiamas labai gražus koncertas ir juokingas perštammas "Dėdė Atvažiuo." Koncertas įvyks 2 valandą po pietų. Jis rengiamas 2-ros apskrities Meno Sąjungos geriausiomis pastangomis ir dailės gražiomis pajėgomis.

Geros pastangos visuomet duoda geras pasekmes, todėl pilnai galima tikėtis, kad tai bus nepaprastas įvykis lapkričio dešimtą, Worcesteryje.

Draugas Kežys išsiuntinėjo į visas kolonijas gražias garsinimo kortas, iš kurių jau galima spręsti, kaip gražus rengimas bus, bet aš girdėjau, kad ten bus dar daugiau dailės pajėgų, negu garsinimuose pasakytą. Reikiama, Meno Sąjungos antra apskritis šį rudenį gražiai užsirekorduos.

Mūsų meno reikalai turi rūpėti lygiai visoms kolonijoms, o ne vien tik tai, kurioje koncertas yra rengiamas. Vietiniams draugams bei draugėms jau ir taip darbo — priren-giamojo darbo, tenka iki kak-

lui. Bet ta našta daug palengvės jei visos kolonijos skaitlingai dalyvaus parengime. Tas parodys, kad mes įvertiname draugų darbą, gražias pastangas ir mūsų visų bendrą reikala.

Usteriečiai moka labai gražiai priimti svečius iš kitur. Niekas nenusivils ir dabar nuvažiuojant į meno festivalį, kur atsisibus žymi manifestacija Naujosios Anglijos pažangiųjų lietuvių dailės pajėgų. Tai bus labai puikus pademonstravimas senųjų ir jaunųjų menininkų. Tuomi visi pasi-grožės.

Nekurie, ką tik sugrįžę iš Čikagos atsiėmusio istorinio Lietuvių Meno Nacionalio Festivalio, dalyvaus ir šitame koncerte, lapkričio 10 dieną, tai yra, šį sekmadienį.

Kaip malonu bus ten visiems vienminčiai dar kartą susitikti ir pasidaininti mintimis. Daugelis dar pirmą kartą pamatys Worcesterio lietuvių naujai atbudavotą svetainę ir jų vedama biznį. Kas nors iš to galės kiti ir pasimokinti. Taigi visokiais tikslais traukime ten.

J. M. Karsonas.

PITTSBURGH, PA.

Antro Pasaulinio Karo buvusiems kareiviams, LDS nariams ir LDS narių sunums, bankietas buvo pasekmingas. Nedėlio, spalio 27, susirinko graži publika ir buvę kareiviai gražiai laiką praleido. Gaspadinų sutaisytas maistas buvo labai geras. Gaspadinės, kurios darbavosi, priklauso didelė garbė. Tai ot, pasidarbavus LDS apskrities komitetui ir iš kuopų darbininkams, turėjome gražų bankietą, pagerbėm buvusius kareivius ir labai linksmai laiką praleidom. Gaila, kad mūsų buvę kareiviai ne visi dalyvavo.

Spalio 29 d. LDS 142 kuopos name buvo mūsų draugų ir draugų pasitarimas, kuriame dalyvavo Laisvės redaktorius R. Mizara ir E. Mizarienė. Draugas Mizara dalyvavo Meno Sąjungos suvažiavime Čikagoje ir pravažiudamas sustojo Pittsburghe. Labai gerai padarė, kad su pilsburgiečiais pasikalbėjo įsvarbiais reikalais.

Koncertas

Garsiausi — geriausi Amerikos lietuvių dainininkai ir ar-

tistai, pravažiudami pro Pittsburghą, sustos pas mus ir duos mums labai gerą koncertą. Mes, Pittsburgho ir apylinkės lietuviai, savo gyvenime sulaukiame pirmą sykį tokius dainininkus išgirsti. Nepraleiskime progos, kalbinkime savo kaimynus ir kitus lietuvius dalyvauti koncerte, taip, kad visi galėtume gėrėtis ir džiaugtis tuo dideliu lietuvišku talentu. Kad išgirdus operos dainų Kenstavičienės, Stogio, Abekienės ir Kenstavičiaus, tai visi Pittsburgho lietuviai, Pittsburgho priemiesčiai, Wilmerding, Ambridge, New Kensington, McKess Rocks, Washington ir kiti vietų, dalyvausite Lietuvių Mokslo Draugijos svetainėje, 142 Orr St., Pittsburgh, Pa., ketvirtadienį, lapkričio 7-tą, kaip 8 valandą vakare. I tą didelį koncertą įžanga tik 75 centai.

J. Miliauskas.

London. — Anglų spaudoje, kad Anglijos valdžia įsigabens vokiečių specialistų, kad jie padėtų anglams gaminti radijo valdomas karines rakietas.

CHICAGOS ŽINIOS

Gerai Tiems, Kurie Pateko į Svetainę; Jie Gėrėjosi Puikiomis Programomis

Pradedant su penktadieniu, spalio 25 d., jau ne visi atėję į Menininkų Festivalį turėjo laimės patekti į svetainę; ne kuriems teko grįžti.

Kurie manė, kad chigagiečiai, jau kelis kartus matę LKM Chorą vaidinant "Studentų Princa," ir tiek daug naujų menininkų suvažiavusių dalyvauti programose, nesilankys taip skaitlingai į LKM Choro vakarą, tie dikčiai klydo. Kedžių svečiams pritrūko stovėjų jų gale svetainės ir šonuose. Nekurie, matydami, kad visą vakarą teks išstovėti ir dar per galvas nebus gerai matyti, grįžo atgal.

Antras ir paskutinis numeris, tai Sietyno Vyrų Oktetas iš Newark, N. J., po vadovystės Juozo Simelevičiaus. Gražiai pasirodė svečiai dainininkai.

Šeštadienio Programa

Šeštadienį, tai jau nei per duris nekuriem neteko įeiti į svetainę. Mat, miesto reguliacijos neleidžia svetainę perpildyti dėl gaisro pavojaus. Mat, tą vakarą programoj dalyvavo visi svečiai menininkai, išskyrus Heleną Maziliauskaitę iš Roselando. Bet mūsų Helenutė puikiai atsilaike. Jos balsas malonus ir gestai pri-taikyti.

Iš solistų tą vakarą dalyvavo Violet Čypūtė, Ruth Masonitė ir Julius Krasnickas, visi iš Clevelando; H. Degutienė ir H. Strazevičiūtė, abi iš Toronto, Kanados.

Gražų vaizdą darė jauna, 11 metų lietuviutė iš Toronto Eleonora Svirplūtė, skambinant pianą. Jai lemta pasiekti aukštą išsilavinimą muzikoje.

Atsisotja prieš publiką tėvas su duktere ir dviem sūnum. Tai Simelevičių šeima, iš Newark, N. J., Sietyno Choro nariai. Kvartetas sudainuoja labai puikiai keletą dainų. Kaip visus kitus dalyvius, taip ir kvartetą lydi griausmingi aplodismentai.

Jau vėlokas laikas, bet dar turi dainuoti trys mišrus chorai ir moterų chorų kontestas. LKM Choras pradeda su daina iš operos "The Bartered Bride."

Antras iš eilės dainuoja Roselando Aido Choras. Trečias pasirodo Mišrus Bangos Choras iš Toronto, Kanados. Pirmoj eilėj vien merginų-moterys, nepaprastai gražiuose kostiumuose, kas tuoj traukia publikos akį. Discipliną choristų taipgi sudaro gera nuotaka ir publika laukia dainų. Išėina ir chorvedys, ir be jokio išdidumo atsisotja prieš chorą. Choras užtraukia gražią lietuvišką melodiją. Užbaigus svetainę siūbuoja nuo rankų plojimo.

Ant galo seka moterų chorai: Roselando, Detroito, Clevelando. Visi dainuoja vieną dainą, kontesto dainą "Kur Bėga Šešupė." Tik specialiam spresti, kuris iš jų geriausiai dainuoja. Publikai visi patinka. Ant rytojaus, dainant laimėjimo ženklą, Detroito Moterų Choras paskelbtas laimėtojas. Programa baigiasi su Vyt. Beliajaus dviem specialiai parinktais šokiais.

Vakarui pirmininkavo K. Petrikienė, iš Brooklyn, N. Y. Ji aiškiai ir taktiškai perstatinėjo dalyvius. Trumpa kalbą pasakė chigagietė A. Jokienė.

Sekmadienio Programa

Štai jau paskutinis vakaras Menininkų Festivalio. Publika užpildė svetainę dar prieš paskirtą laiką. Duryš užsidarė ir jau daugiau neįleidžiama. Eina atgal apgailestaudami paskutinieji svečiai.

Pirmininkauja Juozas Sakalas, dviejų karų veteranas. Gaila, kad nevariojo lietuvių kalbą, kurią jis gerai žino.

Bangos Vyrų Choras iš Toronto, Kanados, atidaro pro-

gramą. Publika nenori paleisti nuo estrados.

Seka chigagiečių K. Abekienės ir A. Kenstavičienės duetas. Puikiai sudainuoja. Pirmu kartu Chigagoje ant estrados dalyvauja Edmundas Lawdanskas iš Rockford, Ill., senų vilniečių sūnus. Tvirtas, gražus balsas ir dainininkas jau gerai jį valdo. Norisi, kad daugiau dainuotų.

Perstačius profesionalę dainininkę Birutę Ramoškaitę, dar jai nepasirodžius, publika apaleisti estradą, bet publika nepaleidžia, pirmininkas negali nutildyti. Dar padainuoja kelias dainas ir nueina, bet publika gerai žino, kad tokios profesionalės dainininkės greitai nesulauks, bando dar iššaukti. Ramoškaitė pasirodo, bet grįžta nedainavusi. Ir tuoj atlikus savo numerius grįžta aeroplanu į New Yorką, nes ten jai reikia dainuoti.

Bet publika susilaukia dar vieno surpizo, tai puikiam kostiume pianistę (chigagietę) Stephanie Navickaitę. Nors jau visi pavargę, nes jau septintas vakaras, kaip sėdi tose sėdynėse, bet svetainė užviespatauja tylą; klausosi atidžiai visi piano balsų, kurie šnekėte šneka.

Povilas Stogis jau žinomas ne vien chigagiečiams, bet daugeliui kitų kolonijų lietuvių. Jis kaip ir paprastai sveikinamas už gražų dainavimą.

Išėina Detroito moterų sekstetas, po vadovybės Daubarutės-Smitrevičienės, kuri pati akompanuoja akordionu. Išklaukusį jų dainas, tuoj darosi išvaga, kad Detroito meno spēkos, ypač dainininkų, nei kiek nesilpnės už didmiesčio Chigagos. Jaunimas žengia pirmyn visur lygiai.

Dainuoja ir Detroito vyrų duetas: Gugas ir Jesley. Tai Detroito radijo klausovų mylimi dainininkai. Walter Gugas per ilgs metus mokino Detroito Aido Chorą ir gerai žino muziką.

Antru kartą Festivalio programoj vėl išstoja pianistas Frank Balwood iš Wilmerding, Pa. Jis atkartoja savo kompozicijas (dvi), kurias parašė specialiai festivaliui. Apie jį daug nebetenka sakyti; jis jau profesionalas pianistas ir muzikos mokytojas.

Bangos šokių grupė iš Toronto primena publikai dienas, kada dalyviai lietuviškuose rūbuose dėvėjo Lietuvoj būdami ir šoko tautiškus šokius, Noriu Miego ir Suktinį. Vyrai ir moterys poromis išėjo ant estrados mikliai atliko šokius.

Windsoro lietuvių vyrų chorai, kuriame dalyvauja kele-tas detroitiečių, kelia Windsoro lietuvių vardą į padangę. Chore matosi jaunų ir senų dainininkų. Dainos pasirinktos festivaliui puikiausios, pritaikytos darbininkšiai publikai.

Paskutinį programą uždaro visi chorai dainuojant kartu, po vadovybės Vlado Žuko iš Newark, N. J. Gražesnės užbaigos niekas negalėtų sugalvoti.

Paskutinį vakarą buvo išdalinai atsižymėjimai, kaip dainininkam, taip ir kitiem menininkam. Apie tai kita kartą.

Reporteris.

Reumatiški Skausmai

Deksnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi sąryšį galingą šilumą. Šildydama galingai, išstarpins Reumatiškus skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir tirpimą, dieglius, šaltį. Daugumai žmonių pagelbėjo ir tamstai pagelbės. Nelauk ilgais, ale tuojaus išgyk DEKEN'S OINTMENT, arba rašykite i dirbtuve. Kaina 2-oz \$1.00, 4-oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė 16-oz \$5.00.

DEKEN'S OINTMENT CO. P. O. Box 986, Newark 1, N. J.

San Francisco ir Oakland, Cal.

Mezgėjų Rėmėjų Kliubo 5 Metų Sukakties Bankietas

Spalio 20 d. įvyko bankietas ir šokiai mezgėjų rėmėjų 5 metų sukakties. Gražus skaičius lietuvių, estų ir latvių susirinko. Gaspadinės Burdienė, Radienė, Sutkienė, Karosienė ir Mugianienė puikiai pasidarbavo prirengime šio šaunaus bankieto. Šokiams grojo net 5 kavalkų orkestra. Visi linksminomės ir džiaugėmės nuveiktais darbais per šiuos 5 metus.

Mezgėjų Rėmėjų Kliubo darbas eina prie pabaigos. Mūsų kliubo sekretorė V. Sutkienė dar vis mezga — ne tik, kad mezga, bet ir galybė suknelių pasiava dėl Lietuvos mergaičių. Ji nusteina visus savo darbštumu.

Šis parengimas atnešė gražaus pelno. Dar pelno raporto nėra, bet liks virš \$200.

Oakland, Calif.

ALDLD 198 kp. turėjo net du parengimus, vieną pas Murgianius, kuris atnešė pelno

\$46, kitą pas J. K. Jankauskus, kuri atnešė pelno \$35.

Svečiavosi iš Chigagos Vilnies vartininkė Eva Lapėnienė pas S. E. Shlegerius. Eva čion svečiuodamasi pasipirko gražų apartamentą, tad tikimės, laikui bėgant, Lapėnai atvyks čion apsigyventi.

Atvyko iš Worcester, Mass. P. D. Machuliai ir jų sūnus Raymond. Machuliai atsivežė ir savo namus ant ratų. Jie nusteino mus su savo namais, 25 pėdų ilgio. Machuliai neapsigavo, atsiveždami namus, nes čionai namų kainos neapsakomai pakilo. Linkime jiems laimės jų naujoj gyvenimo vietoj. Mes, Oaklando lietuviai, džiaugiamės, kad atvyks ta mūsų kolonijon lietuvių. Tik pereitam bankiete teko susipažinti su šiais naujais lietuviais. Jie čia gyvena Richmond, Calif., nuo karo pradėjęs ir tik pirmą sykį gavo progą susipažinti su čionykščiais lietuviais. Auga pas mus lietuvių skaičius, greit gal pasieksime Los Angeles.

K. M.

Kai skriaudas aštriausia jauti, tai dainuok "Internacijoną".

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsakykite iš anksto, nes žiemą yra sunku pristatymas anglies.

Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro Reikalu prašome kreiptis

Tru-Ember Fuel Co., Inc.

496 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

Telefonas EVergreen 7-1661

GREEN STAR BAR & GRILL

LIETUVIŠKAS KABARETAS

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminėti ir pasišokti, užsima pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.

Geriausias Alus Brooklyn

PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ

459 GRAND ST.

(Skersai nuo Republic Teatro)

BROOKLYN, N. Y.

Telefonas EV. 4-8698

FIRE HOUSE INN

John Baron Savininkas

25 East Marie St.

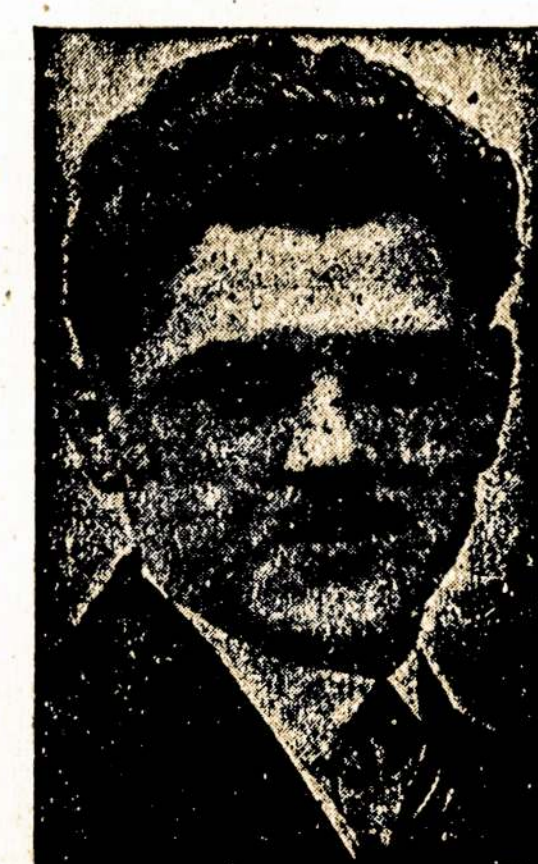
Hicksville, L. I., N. Y.

Meldžiame užėti pas Baroną, nes ten rasite gerą Joną, kuris duos jums šnapso, vyno ir alaus. Prie to, čia yra skanūs užkandžiai ir bendrai linksma atmosfera.

Yra vieta automobiliam pasiparkyti ir svetainė pokilims.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių
Direktorius

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksim modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermininė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4118

Ekonominis Gyvenimas Galutinai Pablogėjo

(Tęsa nuo 3-čio pusl.)

maisto klausime. Jeigu tvirtai, organizuotai laikysimės, bent kokią porą savaičių nepirksim mėsos (nes ant mėsos kainos iškelta aukščiausia), pelnagrobis priversim numušti kainas.

Geriau pabūt be mėsos kelias savaites ir tuomi išsikotv geresnes sąlygas ateičiai, negu mokėt tokias nežmoniškas aukštas kainas ir permokėjimu eiti į bėdą.

Dabar laikraščiai rėkia, kad gyvuliai plauktie plaukia į skerdyklas. Kuomet kainų kontrolė buvo, tai nebuvo gyvulių, o dabar, kai tik OPA panaikino, tai mėsai gyvulių priaugo ir tris dienas. Tai dabar namų šeimininkės turėtume parodyti, kad mes dar galime pakenkti be mėsos. Tegul pelnagrobis suėda tas riebias, gražias kiaules ir visus steikus.

Jeigu valdžia nemoka suvaldyti žvėriškų pelnagrobų, tai patys darbininkai turi vieningai kovoti už geresnį maisto kėsnį. Viskas ko reikia, tai vieningumo tarpe darbininkų. Maisto klausimas paliečia visus, nes visiems valgyti reikia. Alkis nesirenka pagal politinius arba religinius skirtumus.

Jeigu valdžia neglostytų pelnagrobų, tai jokio trūkumo nebūtų, nes visokių reikmenų pilni sandėliai prikrauta, tik reikia duris atidaryti ir leisti ant pardavimo. Leisti prienamomis kainomis. Tie žmonės, kurie prigaminosi visokių produktų, dirbdami už mažas algas, dabar verčiami tuos produktus atpirkti už neap-

sakomai aukštas kainas.

Amerika — auksinė šalis, pakilus ant aukšto laipsnio industriniai ir kultūriniai. O šalies gyventojai neturi maisto, kuomet jis sandėliuose pūdomas arba iš fermerių neperkamamas. Karo veteranai, sugrįžę pas savo šeimynas po atlikimo didelio darbo šalies apgynime, neturi namų, nesą materijolo dėl statymo namų.

Vadinasi, valdžia pavedė visą tvarkdarystę į rankas pelnagrobiam, kurie žmones aplupa ir kursto naują karą. Dar neužtenka jiems karių motinų išlietu ašarų. Dar neužtenka žmonių gyvybių, dar negana protinių ir fizinių ligonių. O nukreipti žmonių atydą nuo savo blogų darbų, baugina komunizmu. Valdžia jiems nusileidžia.

Washingtono ir valstijų valdininkai geriau rūpintųsi įsteigti pastovią taiką ir prūpinti šalies gyventojus maistu ir kitais reikmenimis, suvaldytų pelnagrobis ir užmirstų apie konunizmą.

E. K. Siiekienė.

FRANKO PASMARKINIO ABLAYAS PRIEŠ RESPUBLIKIEČIUS

Madrid. — Franko fašistų policija per naujas ablayas prieš respublikiečius suėmė dar 60 iki 100 žmonių, kuriuos apšaukė "komunistais". Fašistiniai Ispanijos valdovai pasakoja, kad "raudonieji" padarę sąmokslą nuverst Franko valdžią.

Protestuok, kuomet pajauti skriaudas prieš tave arba tavo klasę.

"...o streikas prieš mūsų kompaniją yra ilgiausiu šių metų streiku."

Žinios iš Lietuvos

Lietuvos TSR Mokslo Akademijos Visuotinio Susirinkimo Sesija

VILNIUS. — LTSR Mokslo Akademijos tikrojo nario prof. dr. J. Kriščiūno pranešimu "Lietuvos TSR laukų ūkio penkmečio plano vykdymo metodai" buvo pradėta trečioji ir paskutinė visuotinio susirinkimo sesijos diena.

Lietuvos TSR Švietimo Ministras, LTSR Mokslo Akademijos tikrasis narys prof. J. Zingzda padarė pranešimą tema "Naujojo stalininio penkmečio planas ir Lietuvos istorijos mokslo uždaviniai".

Prelegenas nurodė, kad buržuazinė Lietuva nebuvo pakankamai išplėtusi šio svarbaus mokslo, bet ir tai, kas buvo padaryta, atlikta tik mažos kapitalistų grupės interesų rėmuose.

Buržuazija nuslėpė nuo liaudies lietuvių ir rusų tautų sąveiką kovose prieš agresyvinės Vokietijos puolimus. Ji visokiais būdais stengėsi įdiegti mūsų jaunuomenei fašizmo ir rasinės teorijos idėjas.

Naujas Lietuvos praėties nušvietimas reikalauja iš mūsų mokslininkų sukurti istoriją, vaizduojančią teisingą mūsų tautos kelią. Tarybinis Lietuvos istorijos mokslas padės suduoti galutinį smūgį banditiškai lietuviškai - vokiškųjų nacionalistų "ideologijai", pa-

dės sunaikinti šią gėdingą votį mūsų tautos kūne.

Švietimo ir Meno Darbuotojų Susirinkimas
VILNIUS. — Rugsėjo 12 d. Profsąjungų Rūmuose įvyko švietimo ir meno darbuotojų profesinės sąjungos Kauno vietos komiteto pirmininkų, narių ir komisijų pirmininkų susirinkimas.

Miesto ir apskrities komiteto pirmininkas drg. Baubonis padarė pranešimą apie pasirošimą nuo spalio 20 d. prasidėsiantiems atskaitiniam susirinkimams, kuriuose bus renkami nauji vietos komitetai.

Pirmininko pavaduotojas drg. Liakas trumpai apžvelgė komitetų ir įvairių komisijų uždavinius ir organizaciją, plačiau painformuodamas apie visuomeninių kontrolierių reikšmę. Sie kontrolieriai visose profsąjungose turi būti išrinkti artimiausiu laiku (vienas nuo 50 dirbančiųjų).

Drg. Baubonis painformavo susirinkusius, kad šiais metais kurortinių gydymusi pasinaudojo 136 švietimo ir meno darbuotojai, kam buvo išleista 130,000 rb. Buvo sudaryta galimybė išvykti į kurortus visiems, kas tik pageidavo. 299 šios profsąjungos nariams, nukentėjusiems nuo potvynio, buvo išdalyta pašalpų 93,000 rb. 34 gaušioms šeimoms paremti buvo paskirta 15,000 rb, dirbantiems pensininkams ir invalidams — 10,500 rb. Nukentėjusiems nuo potvynio dabar gauta įvairių drabužių, kurių paskirstymui susirinkimas išrinko specialią komisiją.

Sumontuota Vilniaus Elektrinės Turbina
VILNIUS. — Leningradiečio inžinieriaus Butino vadovaujama technika ir darbininkų grupė baigė Vilniaus elektrinės pirmojo turbogeneratoriaus montavimą. Dabar baigiamas komunikacijų įrengimo darbas: garo tiekimo ir kitų vamzdžių sujungimas. Tada užbaigus bus galima pateikti turbinai pirmąjį garą iš katilų, kurie jau įrengti.

Vilniaus elektrinėje statomi vandens siurbiai ir atliekami kiti baigiamieji pirmosios eilės darbai. Statytojų ir montажininkų kolektyvas yra įpareigotas visa tai atlikti šį mėnesį.

Great Neck, N. Y.

Iš įvykusių Prakalbų

Spalių 19 d. vietinis Lietuvai Pag. Teikimo Komitetas suruošė prakalbą. Kalbėjo A. Bimba. Jis kalbėjo apie Lietuvą iš savo kelionės, kaip LPTK pirmininkas, apie Amerikos lietuvių pasiūstus drabužius ir kitokias dovanas, šūšelpimui nuo karo nukentėjusių Lietuvos žmonių. Bimba savo kalboj palietė daug idomių ir baisių vaizdų. Ragino pagelbėti Lietuvai įkurti Vėžio Ligos Institutą.

Susirinkusieji suprato brangų tikslą ir aukavo šekamai: F. ir E. Marcinkevičiai, D. ir C. Kasmauckai po \$25.

Po \$10: A. Giedra ir Ad. Vinickai.

Po \$5: M. Adomonis, J. ir E. Vanagai, A. ir Olga Lukauskai, P. ir A. Bečiai (pirmaiau aukavo \$25), E. Grudin, J. ir M. Kupčinskai, S. ir V. Šilinskai, O. Rozinskienė, M. Urbonas, J. ir M. Boganskai, J. Šimaitis, F. B. Lideikis, F. Griškevičia, F. ir J. Klatsauskai (seniau aukavo \$25) ir M. Paukyns.

Po \$1: J. Markunas, M. Lukas.

P. Kuntinaitis 75c.

Po 50c: D. Kasmauskas, M. Ališkevičia, A. Ališauskienė, J. Samsonas ir A. Zabolonis. Visiems aukavusiems, varde LPTK, tariame širdingą ačiū.

Spalių 27 d., Liet. Am. Pil. Klubas, bendrai su Namų Saugotojų Taksų Mokėtojų organizacija suruošė prakalbą, kaip kas metai prieš nacionalius rinkimus, taip ir šį metą. Buvo užkviesti kalbėti nuo visų politinių partijų. Buvo ir kalbėjo, tik nuo Demokratų Partijos, nuo Komunistų Partijos taipgi kalbėjo angliškai ir lietuviškai.

Kadangi rengėjai skelbė ir davė pasivašinimui veltui, tai publikos buvo suėję daug.

Vakaras buvo linksmas ir sekmingas.

Juožas Norbutas jau seniai sirgindė, o dabar labai susirgo. Jis randasi Meadow Brook Hospital, Room 218. Valandos lankymo neaprubėžiuotos, nes jis randasi ant "critical" listo.

J. Norbuta yra Laisvės skaitytojas ir Liet. Am. Pil. Klubas narys. Jis yra nevedęs. Būti jam suraminimas sunkioje ligoje, jei ji jo draugai ir pažįstami aplankytų.

F. Kl-ton.

BRANGINAMI NAMŲ REIKMENYS

Washington. — Kainų Administracija leido 12 nuosimčių pakelti kainas klijonkių, kilimų (karpetų) ir tūlių kitų reikmenų kambariams.

IŠ PASIGAILEJIMO NU- ŽUDŽIUS DUKRELĘ

Stockton, Calif. — Teisiam šokikė Jeanette Paz, kuri, esą, iš pasigailejimo nužudė savo 5 mėnesių mergaitę, todėl, kad mergaitė buvo suparalyžuota.

Labai Sumažintas Valdžios Darbininkų Skaicius

Washington. — Jau 35 nuosimčiai sumažintas civilinių valdžios darbininkų tarnautojų skaičius. Karo metu jų buvo 3,770,000, o dabar tik 2,464,000.

M a s k v a. — Raudonoji žvaigždė rašo, jog Amerikos demokratai ir republikonai paskutiniu laiku vedė priešsiovietinę politiką.

New York Herald Tribune rašo, kad šeiminnkės vis tęsia streiką prieš perbrangią mėsą.

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS - MOTERYS

PATYRIMAS NEREIKALINGAS
ARBAMOS PLYTELIŲ PAKAVIMAS

Svarus, Lengvas Darbas.
Linksmas Aplinkuma

5 DIENŲ SAVAITĖ

40 VALANDU — \$28.00

EPPESS, SMITH & CO. INC.

103 WARREN STREET

NEW YORK CITY

(261)

Philadelphia, Pa.

Visi Laukiamė Ko?

Laukimas netikėtų svečių yra svarbesnis, kaip laukimas naujų metų ar viršinių rinkimų dienos. Laukiamė to, ko pas-mus jau labai seniai nebuvo. Pas mus net keliolika metų kaip nebuvo puikaus koncerto. Net ir prakalbos seniai bebuvu.

Kas kita svarbu ir nauja, šiūom syk nesakysiu. Geriausia visiems philadelphiečiams susieiti į salę po numeriu 735 Fairmount Ave. šią subatą, 9 d. lapkričio, 8 val. vakare, tai viskas bus išgirsta. V. Andrusis pasakys visas svarbiąsias naujienas. O Chicago garsiosios dainininkės mums padainuos gražiausius dainėlius. Tiesa, jos ant rytojaus dainuos Brooklyn, Laisvės koncerte ir daug kas važiuosime ir ten pasiklausyti, nes muzika, daina, tai yra didžiausia gyduolė dėl žmonių nervų. Dabar, po tiek pergyventų liūdėsių, visiems svarbu tą įgyti. O dar ir garsieji rusai balalaikistai, šokikai, jų muzika ir kazokų šokiai, rodos, ir "numirėlius" galėtų prikelti.

Toji laiminga proga mums "biedniokams" philadelphiečiams retai kada besapitaiko. Būkime skaitlingai.

M. S.

KRISLAI

(Tęsa nuo 1-mo pusl.)

Lenkijos vyriausybė teisai tūla Ireną Domochowską, kuri kaltinama dalyvavime žmogžudystėse vyriausybje pritariančių žmonių. Ji dirbo Amerikos atstovybėje. Dabar skelbiama, būk ji yra mūsų šalies pilietė.

Bet į tai Lenkijos vyriausybė nekrepia atydos, nes ji gyvena Lenkijoje ir laike Hitlerio okupacijos, tai nuo 1939 iki 1941 metų rudens ji, jeigu būtų buvusi Amerikos pilietė, tai tas jai būtų labai pasitar-navę.

GENEROLAS DE GAULLE JAU ATVIRAI PRIEŠ SOVIETUS

Paryžius. — Generolo de Gaulle bendradarbis Capitaine šaukė Franciją sudaryt sąjungą su Amerika, girdi, prieš Sovietų "imperializmą". Reiškia, de Gaulle jau atvirai eina prieš Sovietus.

New York. — Jungt. Tautų delegatai giliai buvo susidomėję, kas laimės rinkimus — demokratai ar republikonai.

Per rinkimus sustabdyta Mainierių Unijos derybos su valdžia.

Berkeley, Calif. — Pradėjo veikti naujas galingas 4,000 tonų ciklotronas, atomų skaldymo mašina.

McKeesport, Pa. — Plieno gamyba čia viršijo visus rekordus.

J. J. KASKIAUCIUS, M. D

530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUMboldt 2-7964

PATYRUSIOS OPERATORĖS

REIKALINGOS PRIE
DOUBLE NEEDLE PIPING
DOUBLE NEEDLE ELASTIC
BAR TACKING - TRIMMERS
PRESSERS IR MANGLERS
Puikiausias darbo sąlygos.
Gera Alga — Nuolatinis Darbas.
Kreipkitės

PENN STATE UNDERWEAR MILLS, INC.

601 N. Jordan St., Allentown, Pa.
Gatvėkaris sustoja prie kampo
Hanover Ave.
Telefonas Allentown 3-3243

(253)

HANDKERCHIEF

Operatorės ir Lankstytojos
Vien tik Patyrusios
Gera Alga, Nuolatinis Darbas.
BROOKLYN HANDKERCHIEF CO.
62 SCHENECTADY AVE.,
Port Atlantic Ave., Brooklyn.
Utica Ave. Sta. I. R. T.
ar 8th Ave. Sub.

(253)

MOTERIS VALYTOJA

avaliuoni mato ofiso
DALIAI LAIKO
Turi mada 7 A.M.
5 dienų savaitę, nuolatinis darbas, gera alga.
V. LA ROSA & SONS, INC.,
473 Kent Ave., Brooklyn.

(257)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

PAPRASTI DARBININKAI
Prie modelinės nurinkimo ir apvalymo.
Kreipkitės asmeniškai
WHITNEY COTTON MILLS
2135 State St.
(Užpakalys) State St. Mokyklos
New Haven, Conn.

(255)

MOLDERIAI

Patyre prie Stalio ir Aslos
\$1.50 į Valanda: Nuolatinis Darbas
Kreipkitės tik patyre
FEDERAL CASTING CORP.
1568 Atlantic Ave., Brooklyn
Phone PR. 4-1868 ar PR. 4-4282

(256)

DAILYDEES

TIK UNISTAI
TURI ATLIKTI PILNAI VISĄ DARBĄ
NUOLAT
David E. Kennedy, Inc.
Darbo Ofisas 99 — 9th Street
Brooklyn, N. Y.

(261)

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

FINISERIAL OPERATORIAI
rūšis suknelių
NUOLATINIS DARBAS, AUKSTOS ALGOS.
3 HERRING PLACE, HICKSVILLE, L. I.
TELEFONAS HICKSVILLE 1039

Amerikonai Gabena Ginklus prieš Indonezus

Batavia, Java. — Amerikos lakūnai, vartodami ginkluotus amerikinius lėktuvus, gabena holandam ginklus, amuniciją karui prieš Indonezijos patrijotus.

PRANESIMAI

N. S. PITTSBURGH, PA.

Lietuvių Moterų Apšvietos Klubas turės savo susirinkimą 13 d. lapkričio, 7:30 val. vak. L. Name, Medley St. Bus pamarginimu. Malonėkite visos dalyvauti ir naujų narių at-sivesti. — S. Karsok.

BALTIMORE, MD.

Lapkričio 8 d. Lietuvių Salėje, 851 Hollins St., 7:30 v. v. įvyks gra-zus koncertas. Įžanga 75c. Programą pildys keturi Chicago lietuvių pir-mailliai dainininkai: K. Abekienė, A. Kenstavičienė, Juozas Kenstavičius, Povilas Stogis. Jie dainuos so-lus, duetus, kvartetus ir taipgi duos gražių dainų iš Operos Aida. Kviečiame visus dalyvauti. —LLD 25 kp. Rengimo Komitetas. (250-251)

PARDAVIMAI

Parsiduoda mūrinis namas Camden, N. J. Yra 6 kambariai, maudynė ir closed porčiai. Siltu vandeniu šildomas (extra lavatova). Vienos lubos. Taipgi yra garadžiūs. Parsiduoda už prieinamą kainą. Nepraleiskite šios progos. Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis pas Antaną Kup-rionį, 6527 Oxford Ave., Philadelphia 11, Pa. Telefonas PL 5-4755.

(254)

RONKONKOMA
8634

TELEPHONE
STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Pulkiai įrengtos Dvi Kopyčios, Duodamos
Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

VITAMINŲ SANDELIS

Pirkdamas iš mūsų Vitaminus Wholesale kainą po tūkstantį ant sykio ne ti apsaugosi kūną nuo slogų ir kitų kvarabų, bet ir sutaupys nemažą dalį iš pinigų. Tik pagalvok ir nieko nelaikdamas pasirūpink sūsių užsakyms šiandien, kol dar nepervėlu.

1. Balanced Brand Vita-O-Minera Tablets kaip (multiple vitamins and minerals) susideda iš 12-kos Vitaminų ir 6-šių mineralų. Užtenka tik trijų tablečių lių į dieną. Naudinga yra vartoti kiekvienam, per apskritus metus, dėl sustiprinimo viso kūno audinių. 100 Tablečių \$2.00, už 1000 \$10.00. Pašto išlaidas me apmokame.

2. Balanced Brand Veg. Broth. Jeigu atsibodo jums kava gerti arba jautiesi visados nervuotas ir erzus tai be atidėlioji-mo tuojas pradėk vartoti Veg. Broth kuri yra sudaryta iš 10-ties įvairių daržovių, į miltelių pavidalą, sveika ir skana yra dėl kiekvieno, seno ar jauno, taipgi tinkama yra vartoti per apskritus metus iš Veg. Broth galima padaryti skanią greivę prie mėsos. Tad jeigu brangini sa-vo sveikatą ir nesijauti 100% sveikas ir gyvas tuojas pasirūpink įsigyti ir po kiekvieno valgiu gerk vijoje kavos. 5 svarų jumbo can, kurio užtenka per visus metus su prisūtinimu tik \$5.50.

3. Balanced Brand Vitamin A, D, ir E Tabletės naudinga yra kiekvienam, ypatingai tiems, kurie tankiai slogas pagauti, žiemą arba vasarą. Taipgi gerai yra dėl sutvirtinimo akių. 500 Tabs. \$5.00; 1000 Tabs. tik \$8.50.

4. Balanced Brand Vitamin & Mineral Tablets, susideda iš 8-nių Vitaminų, ir 3-jų Mineralų, 6 tablečių į dieną, už 1000 tik \$6.00.

5. Balanced Brand Garlic & Parsley Tablets, turintiems aukštą kraujo spaudimą, 1000 tablečių tik \$3.40. Pašto išlaidas mes apmokame.

6. Balanced Brand Vitamin E Wheat Germ Oil; Vartok jeigu turi atbukus protavimą arba neveiklius lytiskius organus; už 16 oz. bonką (pint), tik \$7.75, Qt. \$12.75.

Vitaminus siunčiame paštu į visus kitus miestus ir apmokame pašto išlaidas.

WONDER LIVE FOUNDATION
6164B—Metro Sta., Dept. C, Los Angeles 55, Calif.

CLEVELAND, OHIO

DR. I. E. LEVY

OPTOMETRIST

Tik dabar sugrįžo iš Armijos ir atsidarė ofisą po antrašu:

7917 ST. CLAIR AVE..

(Arti Yale Theatre)

CLEVELAND 3, OHIO.

Telefonas: Express 1244.

Egzaminuoja akis, prirenka akinius ir išrašo receptus. Taipgi taiso ir pritaiko akinius.

Lietuviškas TRAKTYRIUS

Didelis pasirinkimas
visokių vynų ir degtinės

Geri Užkandžiai

Juozas Zeidat

Savininkas

411 Grand St. Brooklyn

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Newyorkiečiai Rinkome Didelį Būrį Atstovų Ir Valdininkų

Lapkričio 5-tą newyorkiečiai, skaičiuojant 6,006,959, turėjome išrinkti J. V. senatorių, 45 kongresmanus, 56 savo valstijos senatorius, 150 asamblejmanus. Taipgi rinkti teisėjus ir valstijos valdininkus.

Taigi, didelis darbas, didelės pasekmės. Nuo jų daug kas priklausys visoje šalyje, nes tai vadovaujanti valstija, didesnė ir daug kuo reikšmingesnė už daugelį pasaulio valstybių. Tas svarbiausias pasiekimas bent paviršutiniškai jau žinome ir galėsime paskeibti ryt dienos Laisvėje.

Lehman Smerkė Reakciją, Republikonų Pravedamą Kongresė-Seimelyje

Buvęs gub. Lehmanas baigė rinkiminę kampaniją praėjus pirmadienį pasmerkdamas republikonus reakcininkus kongrese ir valstijos seimelyje.

Lehmanas priminė, kad republikonai sudarė nugarkaulių visų reakcinių bilių rėmimui ir kovai prieš gerus bilius kongrese. Ir kad New Yorko valstijos seimelyje, kuriame republikonai vyrauja - valdo, bėgiu pastarųjų 14-kos metų republikonai kovojo "veik prieš kiekvieną progresyvių sumanymą-mierį."

Naujas Pasimojimas Į Mūsų Kišenių

Piliečių Budžeto Komisija bando sulaukinti miestą nuo išmokėjimo algos priedų tranzito darbininkams po riksmu, kad pirma reikią pakelti subvėse ir kitose važiuotės linijose fėrą. Esą, linijos turi būti padarytos save pasilaikančiomis.

Tuo būdu siekiama suskaldyti darbininkus. Vieniems nedamokėti algų, visiems pakelti fėrą ir sutauptais pinigais numazinti nejudomo turto firmų taksus ir pakelti pelnus.

Kas liečia mažųjų namų savininkų taksus, taksų ant nuosavybės numazinimas sutauptys daug mažiau, negu jo šeima išmokės pakeltais fėrais. Tą dar prieš kelis metus buvo nurodęs miesto tarybos narys (cauncilman) Peter V. Cacchione savo brošiūrėlėje 5 Cents Fare. Tą esame ir mes pirmiau ne kartą nurodę Laisvėje.

Apie tai, be abejo, teks daugiau rašyti ir dabar, kada vėl pasimota kelti fėrą.

Pakeltą fėrą būtume mokėję jau kelinti metai, jeigu darbininkai nebūtų prieš tai kovoję. Ar užkels dabar, priklausys taipgi nuo darbininkų tinkamo išsiaiškinimo ir veikimo.

Daugelis, beje, sakė, kad lai uždėda taksus ant pirkinių, nes tuomi būsimie apsaugoti nuo kėlimo fėro. Mes tada sakėme, kad jeigu leisime pakelti taksus ant pirkinių (sales tax), greičiau ateis kėlimas ir fėro. Kaip tik tuo keliu ir einama.

KOMUNISTAI ŽADĖJO KOVOTI PRIES RANDŲ KĖLIMĄ

Komunistų kandidatai savo kampaniją užbaigė abiejų vyriausių kandidatų kalbomis per radiją praėjus pirmadienio vakarą. Abu kaltino gubernatorių Dewey esant vyriausiu reakcijos reiškiu ir žadėjo kovoti prieš bile tokių republikonų pasimojimą kelti randas. Jie kaltino republikonus, kad jie tam pasišovė.

Abu kandidatai, Robert Thompson, kandidatas į kontrolierius ir Benjamin J. Davis, kandidatas į prokurorus, kalbėjo WJZ ryšiais. Jų kalbos buvo girdimos visoje valstijoje.

Veiks Su Kitais Išvien "Mes pasižadame kovoti."

Bandė Tapti Milionieriu Ne Tuo Keliu

Amerikoje yra priimta manyti (senų vaikų), kad kiekvienas galis tapti milionieriu arba prezidentu. Tuo obalsiu vaduodamiesi kai kurie ir bando—visokiais būdais. Bet, kaip sakoma, daug pašauktų, mažai išrinktų. Veik visi vienos ir kitos aukštumos siekėjai baigia gyvenimą nusivylę.

Šiomis dienomis kalėjime nutūpė W. Arthur Nickel, per 20 metų kantriai rokęs milijonus Mergenthaler Linotype kompanijai, Brooklyne, firmos kasininkas. Jis, matyt, tikėjėsis ir vis laukęs dienos, kada pats pataps milionieriumi. Atrodė, nedaug trūko. Kada kitas svetlas dirbo ir tebedirba už porą iki ketveto dešėtku dolerių alga savaitėi, Nickelis gaudavo \$100.

Esant vienu iš kelių šimtų, daugiau uždirbant, žmogui lengvai galėjo atrodyti esant arčiau milionieriu, negu paprastųjų žmonelių. Vienok, kaip dabar matosi, pirmas milijonas dolerių sukaupti sunkiausia — sunkoka bile kur. Ir pavojinga, jeigu ne tikru keliu prie to pasuksi.

Nickelis pastaraisiais metais netekęs vilties iš savo uždarbio tapti milionieriumi, bet neprarado pasiryžimo juoti tapti. Tad bėgiu pastarųjų vienu metų iš kompanijos išdė visokių mekliajimų pasisavinęs \$832,000, kaip sakoma teismiškuose jam kaltinimuose.

Tai pinigėliais jis nupirkes \$40,000 vertės brangakmenių ir \$6,000 kailinius papiutei, už \$17,000 du motorius laivukus, du automobilius už \$5,000, už \$21,000 pipirkes smulkių puošmenų namams. Na, ir įsigijęs porą nejudomų nuosavybių — apartamentini nama už \$40,000, kitą už \$10,000. Žinoma, ta viska reikėjo paminėti, "aplaisyti" su pažistamais, tą viską narodyti žmonėms — kaipgi kitaip gausi pripažinimą po nu.

Visais atžvilgiais mokėjęs poniškai, milionieriškai gyventi, matyti, jis nebuvo sužinojęs vieno — tai to, kad nuo vieno daug vėgti pavojinga. Kad milionieriu tapti, reikia eiti visai nepavojingu keliu — iminėti nuo tūkstančių ar milijonų žmonių po kelis dolerius ar net centus. Kitais žodžiais — išrasti būdą — amerikonišką būdą — išnaudoti taip, kad arba jie nesurastų esą išnaudojamais, o jeigu ir surpras, kad pamanytu dėl tiek esant neverta kovoti, susiraminę ne vienas esąs taip nuskrįstau ir t.t.

Nickelis to nesurato ir atsidūrė kalėjime.

T-as.

sakė Thompsonas, prieš stambųjų nejudomo turto savininkų ryklių pasimojimą kelti randas žadamaisiais 15 ar 20 nuosimėčių. Mes susidėsime su darbo unijomis, randauninku organizacijomis ir kitomis grupėmis bendrai kovai už išlaikymą randų kontrolės. Mes organizuosime masinę kovą prieš evikcijas. Mes stosime su visomis kitomis progresyvių jėgomis į kovą laimėti plačia skale pigiomis randomis namų programą."

Kandidatai taipgi kritikavo gubernatoriaus atsinešimą į veteranus, į diskriminaciją ir persekiojimą negrų ir kitų mažumų.

Keliolika Tūkstančių Policijos Rinkimų Sargyboje

Rinkimų dieną New Yorko buvo mobilizuotas pareigoms visas policijos departamentas — 17,476 vyrų ir moterų policistų ir detektyvų. Aišku, ne visi buvo darbe vienu kartu, bet visiems buvo įsakyta būti mobilizacijos punktuose ar namie.

Lynn Fontanne ir Alfred Lunt, žvaigždės veikalo "O Mistress Mine," kuris po vidurvasario pertraukos iš naujo atsidarė rugpjūčio 26-tą, Empire Theatre, New Yorko. Šioji Terence Rattigan komedija, statoma bendrai Teatro Gildijos ir John C. Wilson'o, pirmu kartu buvo pradėta vaidinti sausio 23-čią ir sėkmingai vaidinta iki birželio 29-tos, kada Luntai išvyko į savo farmą Wisconsinie pavuotį vasaros metu.

REIKALINGAS SPAUSTUVEI DARBININKAS
Reikalingas darbininkas mokytis spaustuvės darbo. Turi mokėti rašyti, skaityti, kalbėti lietuviškai. Kreipkitės ypatingai arba rašykite laišką lietuvių kalba į Laisvės Administraciją: 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (251-252)

SUSIRINKIMAI MASPETH, N. Y.
LDS 14 kp. ir LLD 138 kp. susirinkimai įvyks lapkričio 7 d., 8 val. vak. Rusų Name, 56-58 — 61st St. Yra svarbu, kad nariai šiu abiejų kuopų dalyvautų, nes turėsime labai svarbių dalykų aptarti. — V. Karlonas, org. (251-252)

BROOKLYN, N. Y.
LDS 1 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 7 d., Laisvės salėje, 419 Lorimer St. Kviečiame narius dalyvauti. Kurie nepasimokėję už šiuos metus, prašomi pasimokėti, nes Centru nepatogu sutvarkyti knygas. Taipgi atsiveskite ir naujų narių į kuopą prašyti. Susirinkimas prasidės 7:30 val. vak. — M. Stakovas, prot. sekr. (251-252)

EAST NEW YORK—RICHMOND HILL, N. Y.
LDS 13 kp. susirinkimas įvyks lapkr. 7 d., pas dd. Misičvicius, 115 Montauk Ave., Brooklyne. Susirinkimas bus 8 v. v. Kviečiame narius dalyvauti, nes bus labai svarbus susirinkimas. — M. Klimas. (250-251)

Long Island Farmeriai Bulves Parduoda Pusdykiai

Long Islande ir visoje valstijoje gražiai užderėjo bulvės, bet fermeriams iš to mažai yra arba visai nėra džiaugsmo. Iš viso mažai bulvių iš jų perkama, o kiek perka, mokama po centą ir pusę už svarą.

Miestiečiams taipgi netenka per daug džiaugtis. Už Long Island bulves New Yorko Mieste vis tebemokama po 5c ir vietomis iki 10 centų už svarą.

Kas išvalgo bulvės visą didelį vidurį?

Vargšės (vargšų didžiausios geradarės) bulvės padėtis maždaug parodo, kas dedasi su visu mūsų maistu, kada jis pereina perkupčių firmų rankas. Ne veltui komunistai ir kai kurios unijos jau reikalauja, kad valstybė imtų maisto kontrolę į savo rankas.

Trijų šimtų gyventojų atėjimas į City Hall apsaugojo jų namus bent laikinai. Jų neįskraustys iš East Side projektui taikomo ploto iki jie nesusiras kitų namų. Tuo tarpu projektas turės palaukti.

SERGA

Jau antra savaitė serga Vacius J. Senkevičius, vienas Laisvės spaustuvės technikų, laikraščio puslapių sudarinėtojas arba, kaip pas mus priimta vadinti — laužėjas. Jis ir pirmiau nesijautė gerai, bet laukė taip sau praeisiant, laukė teatrinių sugrįžtant iš Chicago — pora iš spaustuvės buvo išvykę su teatrininkais. Be jų visų vienu kartu būtume buvę labai didelėje bėdoje. Drg. Senkevičius taipgi šiemet yra LDS 1-mos (didžiausios kuopos) finansų sekretorius. Jo liga ir čia gali pavirsti į problemą ne vien tik jam pačiam, bet ir organizacijai.

★ ★ ★

Serga Juozas Kasmocius. Apart neramumo dėl nesveikatos, draugas dar nepatenkintas ir tuomi, kad turi gulėti rinkimų dieną. Jis niekad neapleidžia balsavimų.

Liga, ne liga, jeigu tik galėsime pasikelti, d. Kasmocius ruošėsi eiti balsuoti pasilaikydamas žmonai už rankos. Praeitais metais kaip tik tuo laikui d. E. Kasmocienė sirgo. Tada jisai jai paskolino savo alkūnę atsiremti, nuvedęs balsuoti. Dabar jina atsimokėsianti tuo patimi, kad tik atlikti pilietinę prievolę.

Linkime draugams greit pasveikti ir vėl grįžti į dalyvumą darbuose su mumis.

ADAM V. WALMUS, D.D.S.
DAKTARAS—DENTISTAS

VALANDOS:

9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M.
Išskiriant trečiadienį ir sekmadienį.

650 5th Ave., kamp 19th St.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. South 8-5508

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS, Savininkas
306 UNION AVENUE
Tarpė Ten Eyck ir Mauer Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERGREEN 7-6868
221 South 4th Street
Valandos: { 9-12 ryte
1-8 vakare
Penktadienis Uždaryta

K. VENCKUS
LIETUVIS PIANO TUNERIS
Perbudavoja pianus iš didesnių į mažesnius, Spinnet Style, sutūnina. Atlieka visokius reikalingus pataisymus ir nulekeriuoja.
L. I. PIANO TUNING & REPAIRING CO.
9152 GOLD STREET,
OZONE PARK, N. Y.
Tel. Michigan 2-3123

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam gėrbingas laidotuves
\$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIRGINIA 7-4409

PM Ims Skelbimus, Jo Redaktorius Rezignavo

Liberališko newyorkiečių laikraščio PM firma nusitarė pradėti dėti biizniskus skelbimus, kaip praneša jos prezidentas Marshall Field. Iki šiol firma skelbimų neėmė, bandė išlaikyti laikraštį griežtai informaciniu, tik iš prenumeratos ir pardavimų atskirais numeriais, be skelbimų. Taip išilaikė virš 6 metus. Nutarus padaryti laikraštį komerciniu, rezignavęs jo redaktorius Ralph Ingersoll.

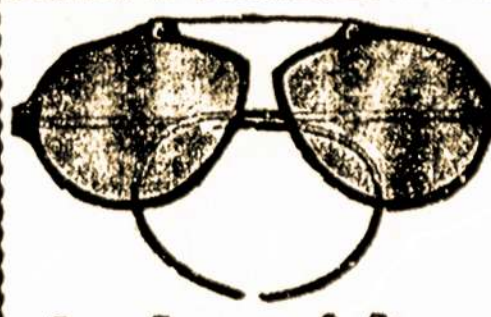
Nušovęs žmoną milionierius Purdy teisinsis, kad žmogūdytė buvusi netikslė, bet pasėkmė ilgą girtavimų įgauto laikino pamišimo.

GAUKIT LAISVĘ SKAITYTOJĄ
Užrašykite Laisvę Savo Draugui.

Miestas pardavė Metropolitan Life Insurance firmai du blokus žemės nuo 20th iki 23rd St., tarp 1st Ave. ir Marginal St. Gavo \$2,763,837.

Didžiama organizuotų New Yorko bankierių sutinką bankus uždaryti šeštadieniais.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius.

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8542

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

JONAS LAZAUSKAS
Užlaiko Valgių ir Gėrimų Įstaigą
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
PUIKI SALIUKĖ SU ATSKIRU ĮEJIMU,
PATOGI GRUPĖMS PASILINKSMINTI
337 St. Nicholas Avenue
Brooklyn, N. Y.
Kampas Palmetto St. Tel. EVergreen 2-9141

BROOKLYNO LIETUVIŲ
Valgių ir Gėrimų Įstaigos

CHARLES VIGŪNAS 284 Scholes Street Brooklyn, N. Y. Telephone EVergreen 4-8578	WM. SKUODIS 564 Wythe Avenue Brooklyn, N. Y. Tel. EVERgreen 4-8054
ANTHONY ROGERS (Raudžius) 328 Union Avenue Brooklyn, N. Y.	MIKE LEIPUS 324 Devoe Street Brooklyn, N. Y. Tel. EVERgreen 4-8003

BULOVA!

Didelis Pasirinkimas Laikrodžių ir kitokių Daiktų

ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2175. (Arti Graham Ave.) Atidars Vakara.

WARNER BROS.
sujaudinanti lietuvių istoriją
GARY COOPER
Robert Aldo * Lili Palmer
"CLOAK AND DAGGER"
Alvino Ray ir Jo Orkestras
* Ir Pulkas Atmenų Valdinimas Senoj *
* Dar ir Jean Carroll * Sonda Barrett.
STRAND
Broadway
Ir 47 St.